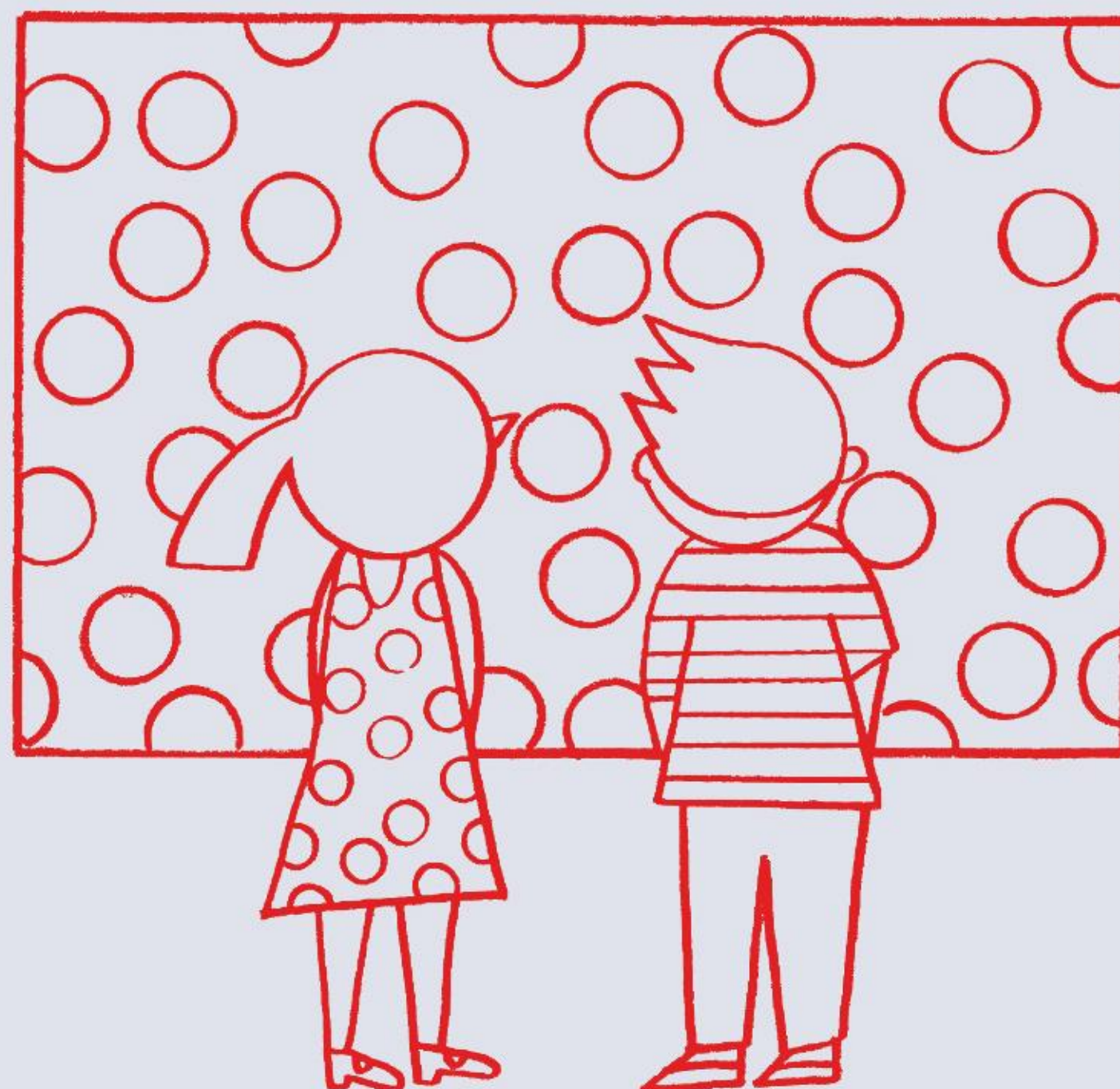

Plastyka

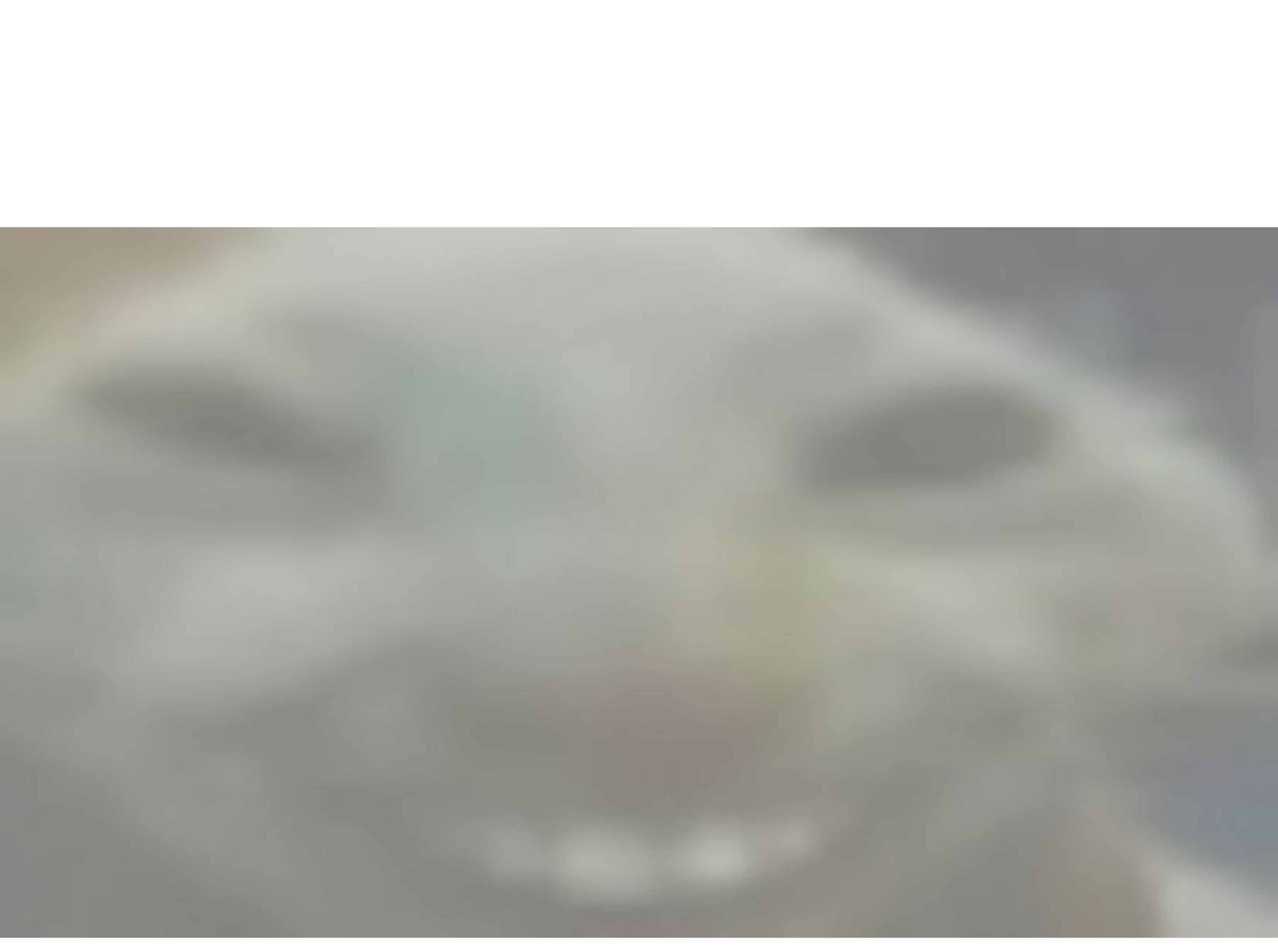
Zeszyt ćwiczeń

4

WYDANIE II
zmienione

mac
EDUKACJA

Wojciech Sygut
Marzena Kwiecień

Plastyka

Zeszyt ćwiczeń dla klasy czwartej
szkoły podstawowej

Redaktor serii
Wojciech Sygut

Redaktor prowadzący
Marzena Kwiecień

Redaktor merytoryczny
Marzena Kwiecień

Redakcja językowa i korekta
Joanna Cybula
Krystyna Bajor

Redaktor artystyczny
Magdalena Sarnot-Wrzecionowska

Fotoedycja
Milena Kot

Redakcja techniczna
Paweł Kowalski

Projekt i koncepcja artystyczna
Futu Creative / Kay Humelt i Rafał Kwiczor

Koordinacja prac graficznych
Natalia Oskierko oraz Anna Garbacz, Paweł Młynarczyk, Weronika Perłowska

Skład komputerowy
ePegaz / Rafał Kulig
Karolina Połosak
Adam Ziółkowski

Projekt okładki
Futu Creative

Ilustracja na okładce
Paweł Mildner

Wykaz dysponentów praw autorskich do ilustracji, obrazów i zdjęć zamieszczonych w publikacji:

s. 5: ilustracja © Tamara Kwiatkowska; s. 6: ilustracja © Magda Miszczak; s. 7: futro © Shutterstock / StudioNewmarket; drzewo iglaste © Shutterstock / Zoom Team; śnieg © Shutterstock / nfaustino; naczynia ze szkła © Grzegorz Wrzecionowski; s. 8: pies © Shutterstock / Roman Poljak; koń © Shutterstock / Grayne; s. 9: kot © Shutterstock / Tetiana Dickens; pies © Shutterstock / Bannykh Alexey Vladimirovich; królik © Shutterstock / Alexander_P; krowa © Shutterstock / Ivala; s. 10: ilustracja © Magda Miszczak; s. 11: fotografie: cienkopis © Shutterstock / Ruslan Ivantsov; ołówek © Grzegorz Wrzecionowski; piórko © Shutterstock; węgiel © Shutterstock / gvictoria; ilustracje © Magda Miszczak; s. 12: kot © Shutterstock / Jiri Hera; garnitur © Shutterstock; ryba © Shutterstock / jocic; garnek © Shutterstock / Evgeny Karandaev; s. 13: ilustracja paleta © Patricija Bliuj-Stodulska; ilustracja w barwach podstawowych © Marzena Kwiecień; s. 14: ilustracja © Patricija Bliuj-Stodulska; s. 15: ilustracja © Patricija Bliuj-Stodulska; s. 16, 17, 18: ilustracje © Tamara Kwiatkowska; s. 19: ilustracja © Shutterstock / Mila_1989; s. 20: ilustracje © Marzena Kwiecień; s. 21: sztaluga © Shutterstock / Elnur; farby © Grzegorz Wrzecionowski; pędzle © Shutterstock / normallens; płótno na drewnianych ramach © Shutterstock / mama_mia; paleta © Shutterstock / Africa Studio; obraz © Shutterstock / Cranach; s. 22: mozaika © Shutterstock / amirage; witraż © Shutterstock / gary yim; akwarela © Shutterstock / AlexGreenArt; malarstwo olejne © Shutterstock / karakotsya; fresk © Shutterstock / Vladimir Caplinskij; s. 23: ilustracje © Patricija Bliuj-Stodulska; s. 24: żywność z plasteliny: kukurydza © Shutterstock / Rustic; hot dog © Shutterstock / Kolidzei; pizza © Shutterstock / alinabel; babeczki © Shutterstock / VictorP; jajko © Shutterstock / Pumidol; owoce © Shutterstock / rasskazov; s. 25: ilustracje © Shutterstock / Four-leaf; s. 26: fotografie © Grzegorz Wrzecionowski; s. 27: fotografie © Grzegorz Wrzecionowski; s. 28: formy w przestrzeni: © Shutterstock / higyout; © Shutterstock / spfotocz; © Shutterstock / Roman Pyshchyk; © Grzegorz Wrzecionowski; s. 29: fotografia © Shutterstock; s. 30: fotografie © Grzegorz Wrzecionowski; s. 31: płaskorzeźba © Shutterstock / Ashwin; monument © Shutterstock / Mark Schwettmann; forma przestrzenna © Shutterstock / InnaFelker; rzeźba religijna © Shutterstock / Mor65_Mauro Piccardi; pomnik © Shutterstock / Melissa Sullivan; s. 32: fotografie narzędzia rzeźbiarskie: © Shutterstock / Be Good; © Shutterstock / thisorder; © Shutterstock; © Shutterstock / imging; © Shutterstock / Andrii Siryi; © Shutterstock / xpixel; © Shutterstock / Juris Kraulis; © Shutterstock / Africa Studio; © Shutterstock / Jiri Hera; © Shutterstock / Thirteen; © Shutterstock / m.bonotto; s. 33: fotografie © Shutterstock / Anna Sheveleva; © Shutterstock / Evgeny Prokofyev; s. 34: ilustracja © Shutterstock / Franzi; s. 35: ilustracja © Shutterstock / charobnica; s. 36: fotografie zamków © Shutterstock / wonrin; © Shutterstock / Santi Rodriguez; © Shutterstock / Doin; © Shutterstock / Digital Video Bank; s. 37: rysunek © Olga Kawacińska; s. 39: fotografie i ilustracje © Shutterstock / Yurii Andreichyn; © Shutterstock / WitR; © Shutterstock; © Shutterstock / kubais; © Shutterstock / sahua d; © Shutterstock / Koksharov Dmitry; s. 40: fotografie dekoracji zakopiańskich (foremka, łyżnik, czerpak, warzecha) © Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem; © Wojciech Sygut; © Archiwum; broszka © Shutterstock / effe45; wiatrak © Shutterstock / lynnette; s. 41: brokuł © liść kapusty © ilustracje odbitek (x 4) © Marzena Kwiecień; s. 42: owad monotypia ilustracje © Marzena Kwiecień; s. 44, 45: rama © Shutterstock / KULISH VIKTORIIA; s. 46: ilustracje (x 6) © Shutterstock / Photobank; © Shutterstock / vadim kozlovsky; © Shutterstock / Sofiaworld; © Shutterstock / sommthink; © Shutterstock / magicinfo; © Shutterstock / Sabrina Marchi; s. 47: ilustracje © Kamila Szcześniak; s. 48: sowa © Shutterstock / Alexander_P; s. 50: znaczki (x 3) rysunki © Kamila Szcześniak; fotografie (x 4) © Shutterstock / Kiev. Victor; © Shutterstock / AlexanderZam; © Shutterstock / MarkauMark; © Shutterstock / EtiAmMos; s. 52: kameleon © Shutterstock / Bimbim; s. 53: reprodukcje © Archiwum; © Grzegorz Wrzecionowski; s. 58: © Grzegorz Wrzecionowski; s. 59: ilustracje i fotografie © Shutterstock / Rudchenko Liliia; © Shutterstock / Valentin Mosichev; © Shutterstock; © Shutterstock / Camomile Designs; s. 61: ilustracje © Kamila Szcześniak s. 63: ilustracje i fotografie: © Shutterstock; © Shutterstock / Michal Durinik; © Shutterstock / Philip Meyer; © Shutterstock / Lenor Ko; © Shutterstock / TSpider; © Shutterstock / Neirfy.

Książka, którą nabyłeś, jest dziełem twórcy i wydawcy. Przestrzegaj praw, jakie im przysługują. Udostępniając książkę lub jej fragmenty, rób to wyłącznie w zakresie dozwolonego użytku, który określają przepisy prawa. Zawartość książki możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Kopiując jej część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich. Osoby, których nie udało nam się ustalić, prosimy o kontakt z wydawnictwem.

© Grupa MAC S.A. 2023
ISBN 978-83-8227-470-7

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosa 76
tel. 41 366 53 66, faks: 41 366 33 02
e-mail: kontakt@mac.pl, <http://www.mac.pl>

Spis treści

1. Kreska i jej tajemnice

1.1	Ukryte sylwetki. Kontur	5
1.2	Bryły w świetle i w cieniu. Światłocień	6
1.3	Różnorodne powierzchnie. Faktura	7
1.4	Wzorzyste zwierzaki	8
1.5	Wzory i dekoracje. Linia dekoracyjna	10
1.6	Dopasuj i połącz. Warsztat rysownika	11
1.7	Sprawdź swoją wiedzę. Rysunek	12

2. Obrazy i kolory

2.1	Kolorowa reprodukcja. Rodzaje barw	13
2.2	Jaki to kolor? Rodzaje barw	14
2.3	Rozsypane koło barw. Rodzaje barw	15
2.4	Krajobrazy. Barwy ciepłe i zimne	16
2.5	Droga do zamku Wielkiego Artysty. Barwy podstawowe i pochodne	18
2.6	Kolorowe domy. Barwy podstawowe, pochodne, ciepłe, zimne	19
2.7	Kolorowe ryby w błękitnym oceanie. Gama barwna	20
2.8	Dopasuj i połącz. Warsztat malarza	21
2.9	Dopasuj i połącz. Techniki malarskie	22
2.10	Sprawdź swoją wiedzę. Malarstwo	23

3. Trójwymiarowe dzieła sztuki

3.1	Smaczne i kolorowe. Modele z plasteliny	24
3.2	Wesoła świnka. Modele z plasteliny	25
3.3	Przybysz z dalekiej planety. Papierowa rzeźba	26
3.4	Zwierzaki. Rzeźba z gliny	27
3.5	Mobil. Forma przestrzenna	28
3.6	Rzeźba w parku. Rodzaje rzeźby	29
3.7	Twarz miłego potwora. Płaskorzeźba	30
3.8	Dopasuj i połącz. Rodzaje rzeźby	31
3.9	Dopasuj i połącz. Narzędzia rzeźbiarskie	32
3.10	Sprawdź swoją wiedzę. Rzeźba	33

4. Tajniki grafiki

4.1	Niezwykły las. Odbitki graficzne	34
4.2	Owad. Monotypia	35
4.3	Sprawdź swoją wiedzę. Grafika	36

5. Piękne kościoły i niezwykle domy

5.1	Długa, kolorowa ulica	37
5.2	Dom z ogrodem. Architektura krajobrazu	38
5.3	Zamek jak z bajki. Architektura – dziedzina sztuki	39
5.4	Sprawdź swoją wiedzę. Architektura	41
5.5	Sprawdź swoją wiedzę. Styl zakopiański	43

6. Kompozycja i kontrast

6.1	Jak to ułożyć? Kompozycja	44
6.2	Szukamy osi symetrii. Kompozycja symetryczna	46
6.3	Rytm i symetria. Rodzaje kompozycji	47
6.4	Straszna sowa. Rodzaje kompozycji	48
6.5	Dzieło przypadku. Kontrast czerni i bieli	49
6.6	Projektujemy znaczki. Kontrast barwny	50
6.7	Kontrastowy kameleon. Kontrast barwny	52

7. Powtarzamy

7.1	Sprawdź swoją wiedzę. Dziedziny sztuki	53
7.2	Sprawdź swoją wiedzę. Krzyżówka	54

8. Powtarzamy. Ćwiczenia dodatkowe

8.1	Barwa i kompozycja. Kolaż	55
8.2	Barwa i kompozycja. Ilustracja	56
8.3	Kolorowe wycinanki. Sztuka ludowa	58

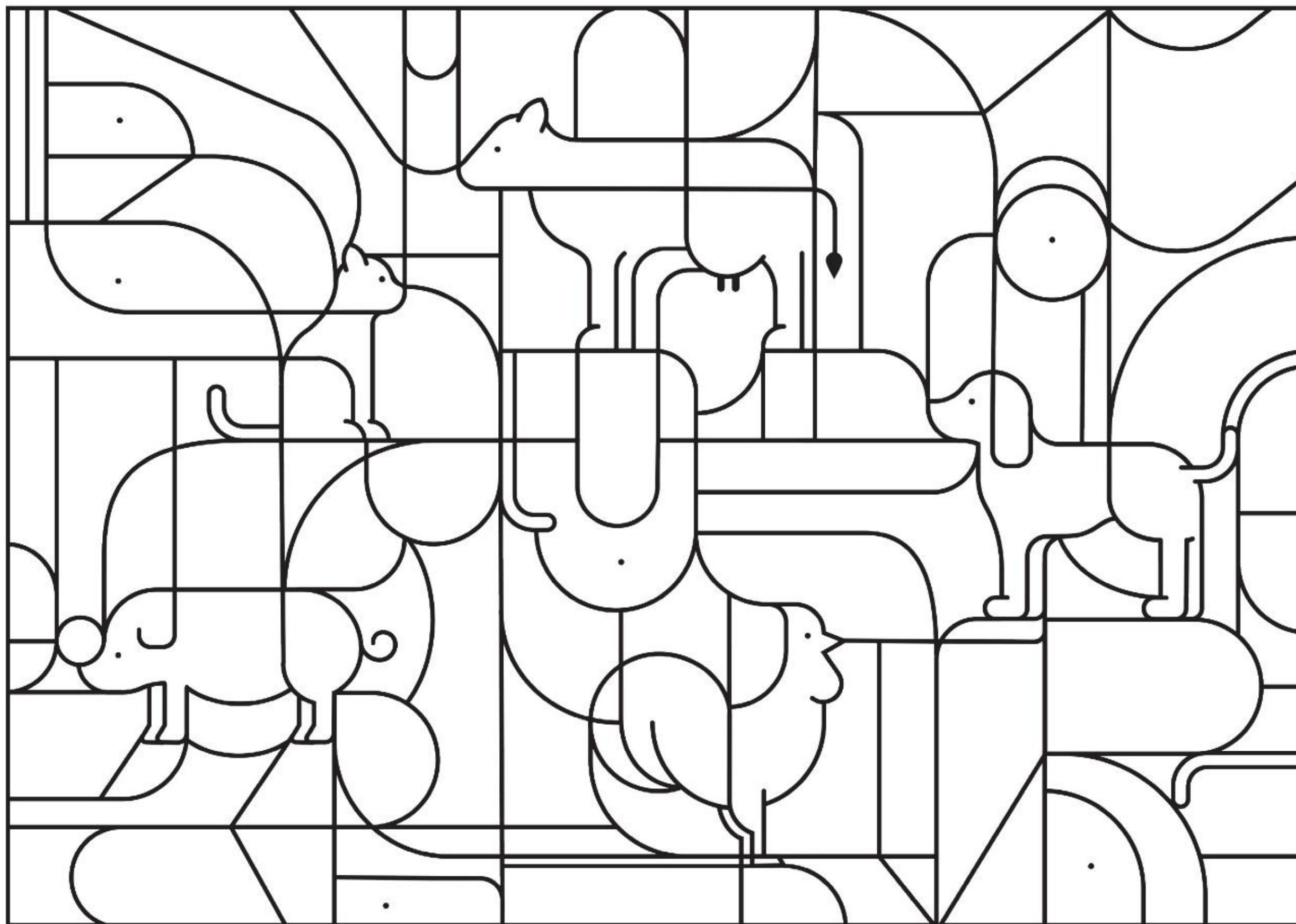
Wycinamy

Zestaw do wycinania nr 1	59
Zestaw do wycinania nr 2	61
Zestaw do wycinania nr 3	63

1.1 Ukryte sylwetki. Kontur

- W przedstawionej poniżej płataninie szarych linii odszukaj sylwetki zwierząt i każdą z nich zaznacz konturem innego koloru.

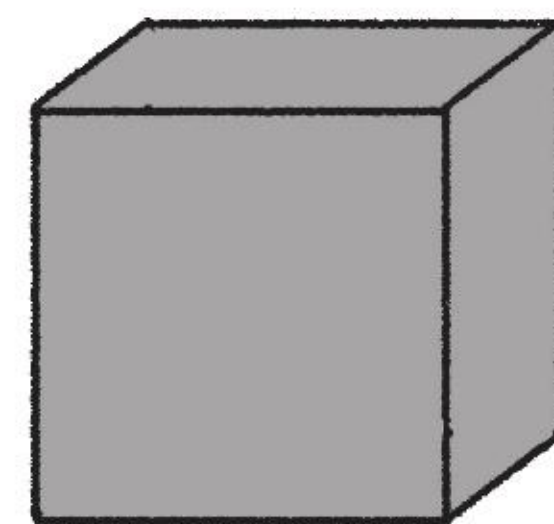
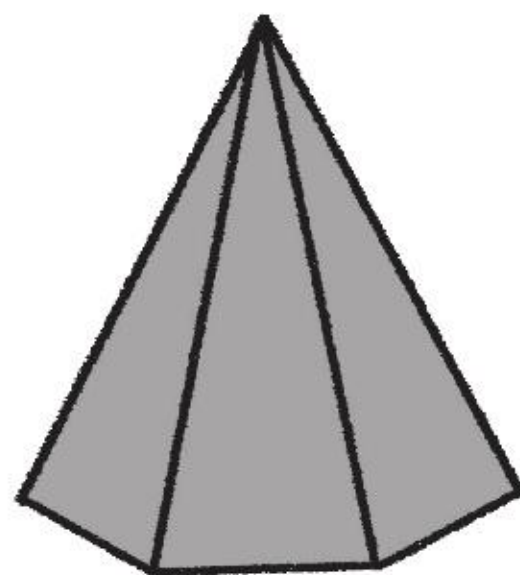
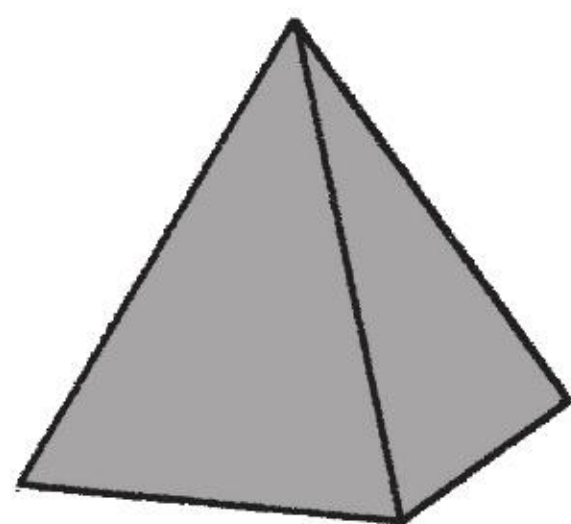
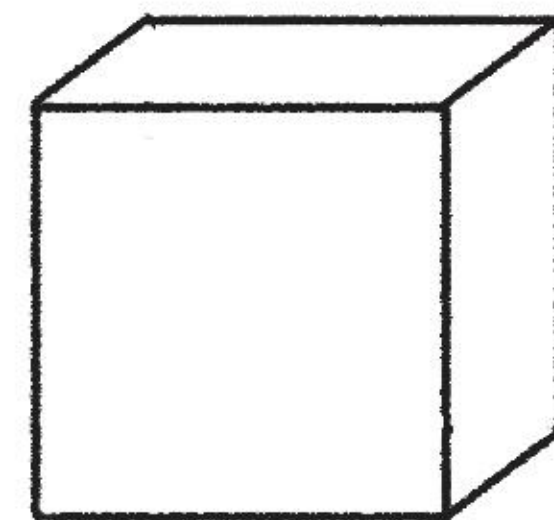
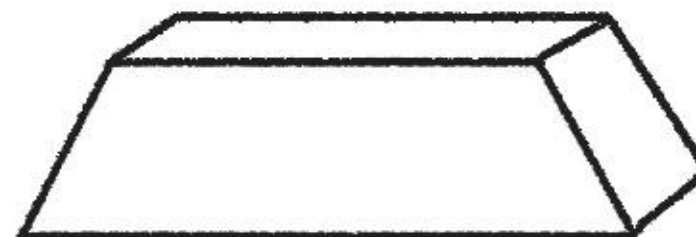
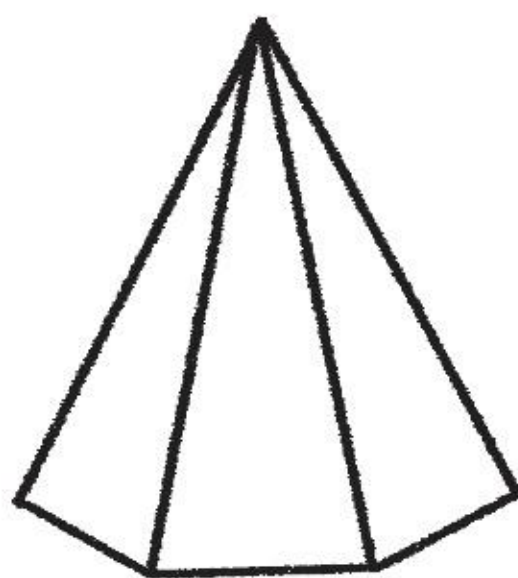
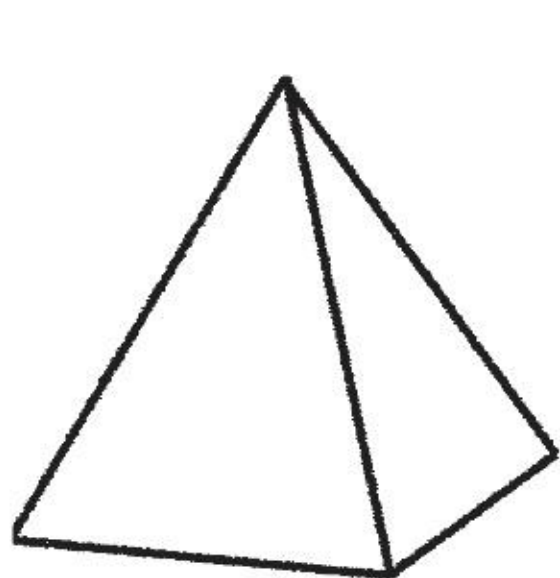
Przygotuj: kolorowe kredki lub flamastery

1.2 Bryły w świetle i w cieniu. Światłocień

- Kontur każdej ze ścian poniżej przedstawionych brył geometrycznych wypełnij innym odcieniem szarości, posługując się ołówkami o różnej twardości. Po wykonaniu tej części ćwiczenia porównaj jednolicie szare bryły z bryłami o ścianach w różnych odcieniach szarości. Powiedz, czym się między sobą różnią.

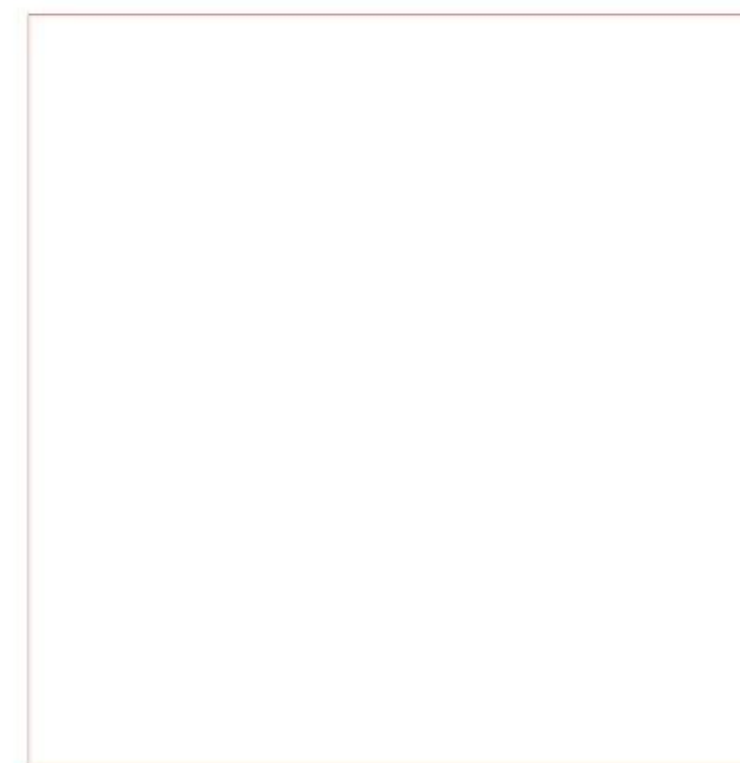
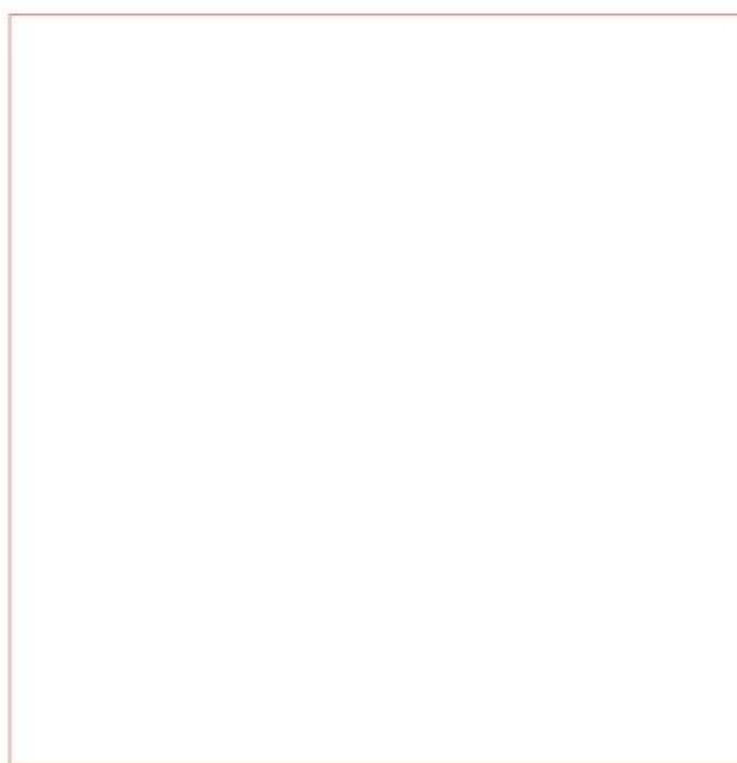
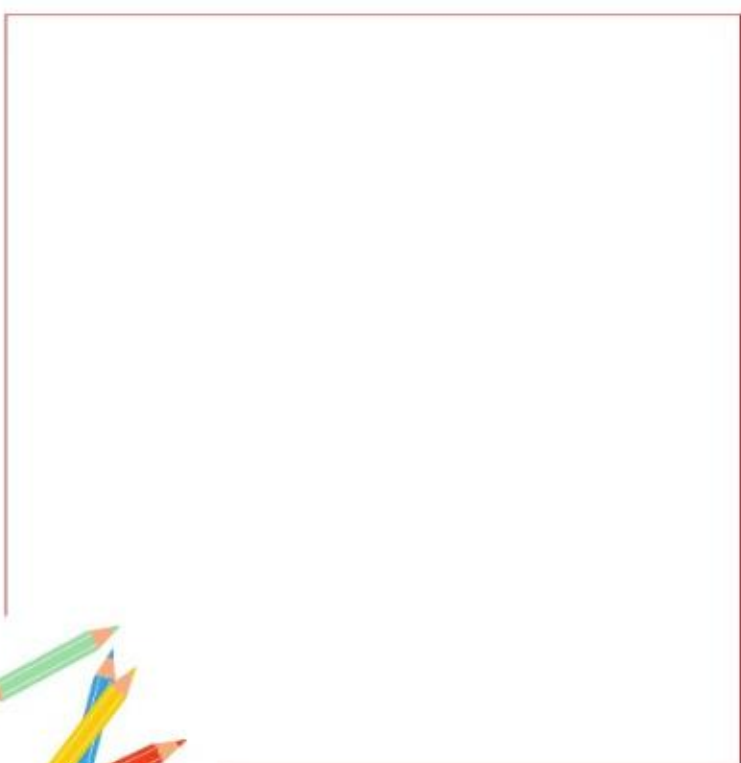
Przygotuj: ołówki miękkie i twarde

1.3 Różnorodne powierzchnie. Faktura

- Na fotografiach widzisz powierzchnie kilku przedmiotów. Postaraj się – używając różnych przygotowanych narzędzi oraz różnorodnych rodzajów kresek prowadzonych w różnych kierunkach – narysować przedstawione powierzchnie. W pustych ramkach pod fotografiami przedstaw za pomocą rysunku faktury – futra, korony drzewa iglastego, śniegu i szkła.

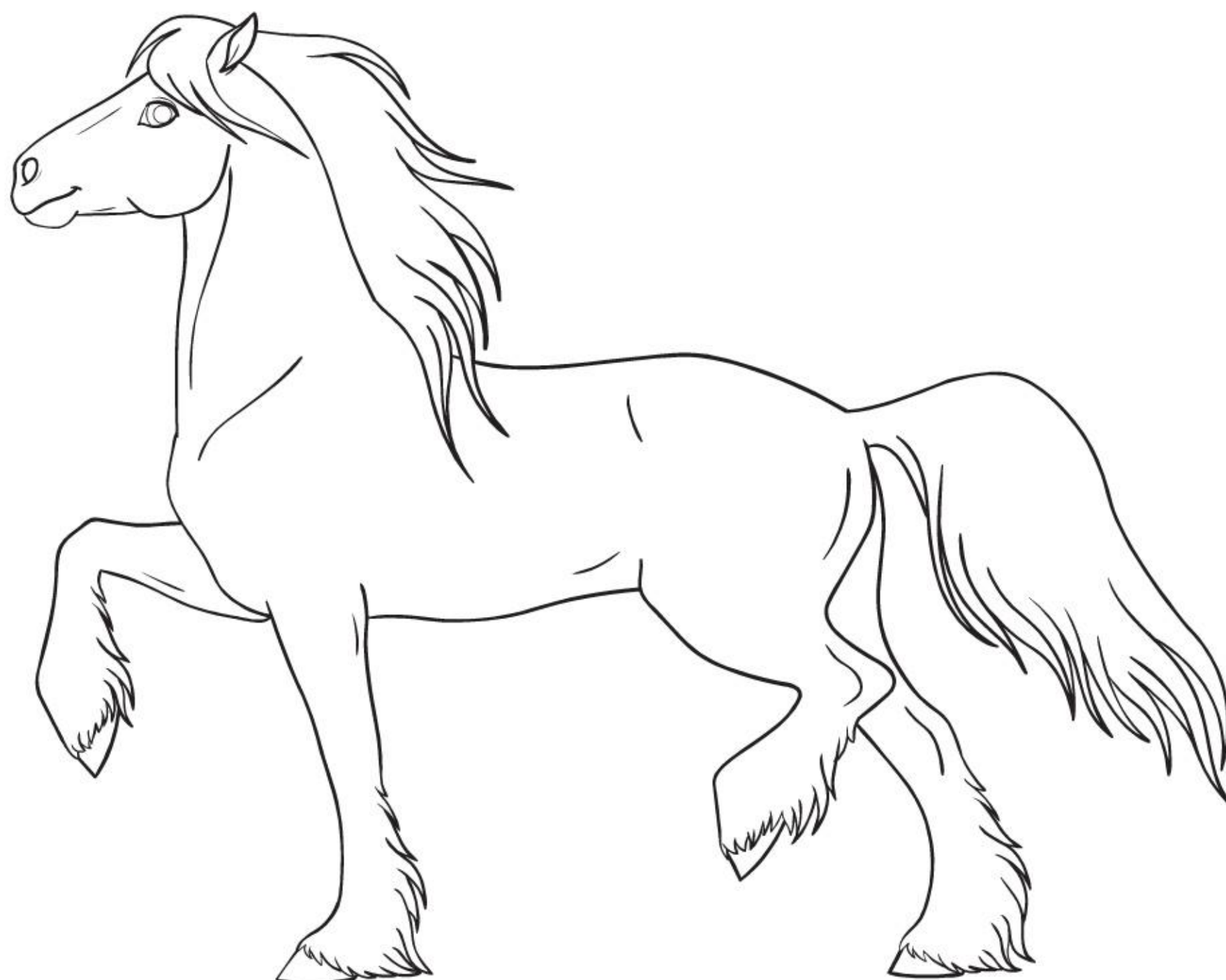
Przygotuj: ołówki miękkie i twarde, cienkopisy, flamastry, kredki

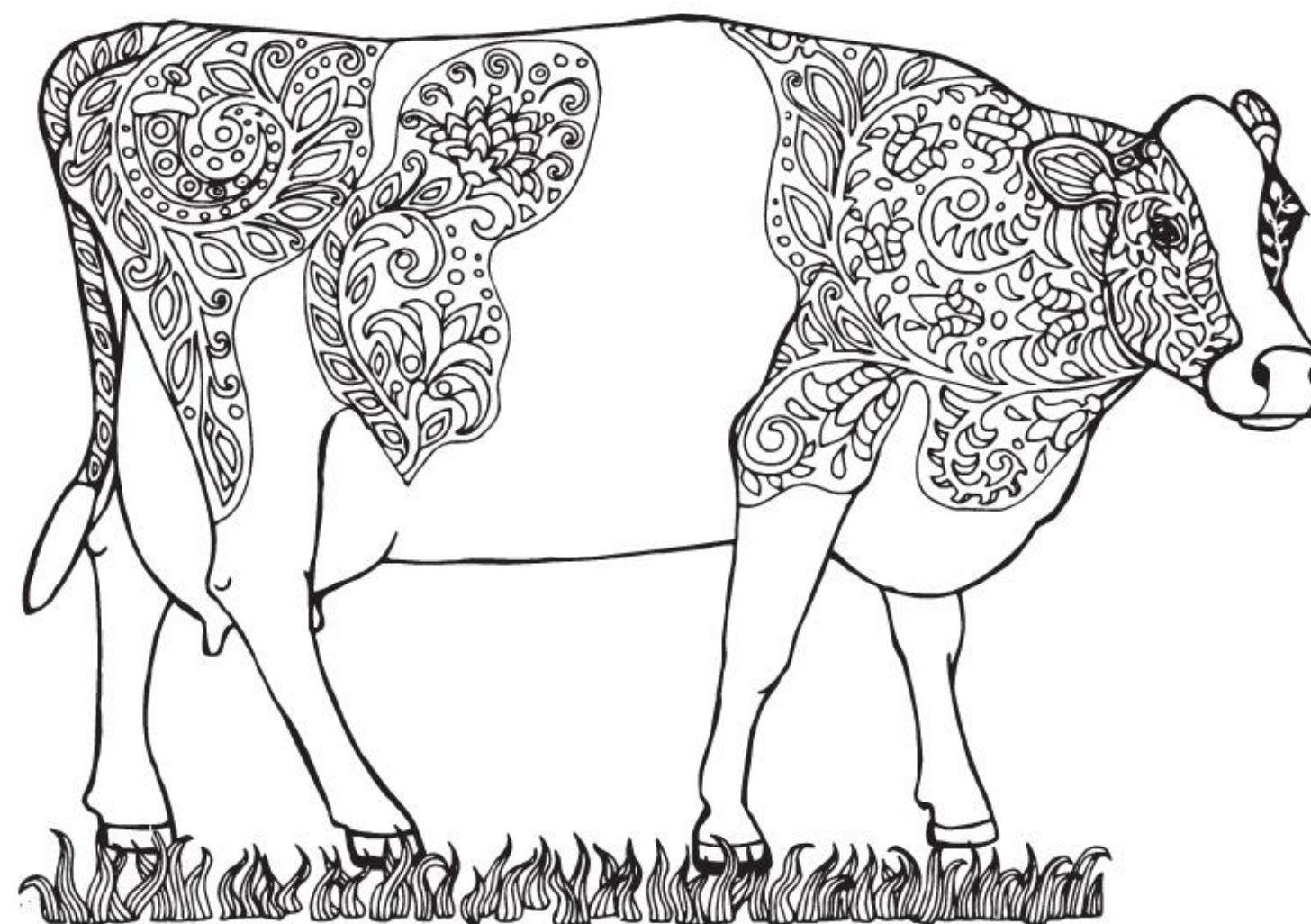
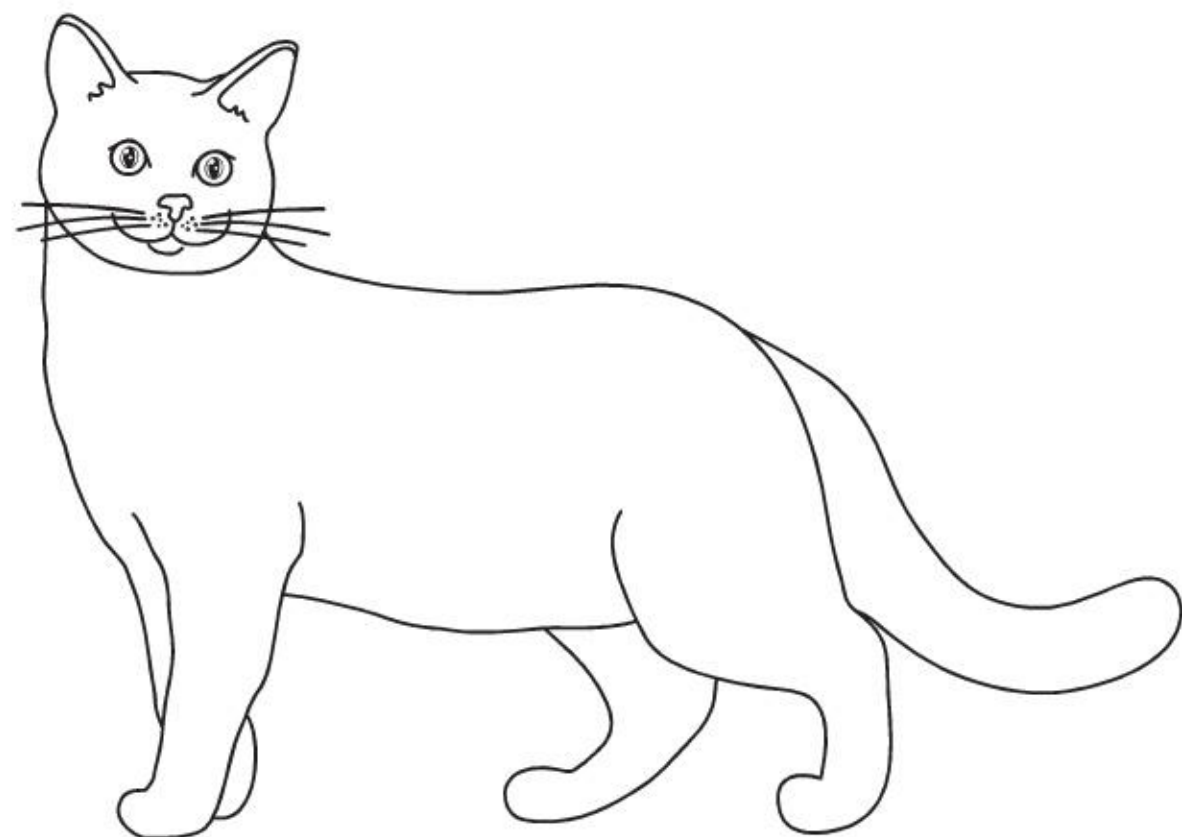

1.4 Wzorzyste zwierzaki

- Niektóre z przedstawionych poniżej wybranych rysunków zwierząt wypełnione są całkowicie lub częściowo dekoracyjnymi liniami i kreskami. Uzupełnij rysunki, które ich nie mają, dekoracyjnymi kreskami tak, aby były podobne do pozostałych.

Przygotuj: cienkopisy lub flamastry

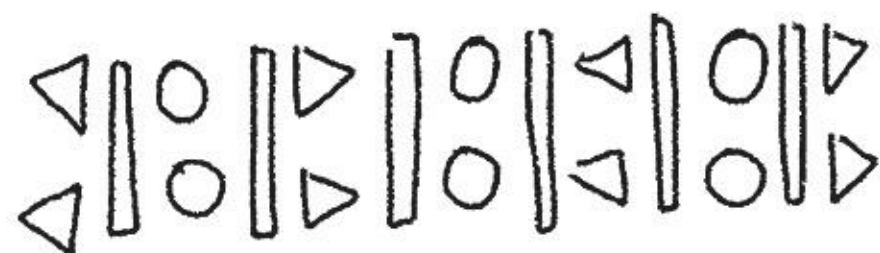
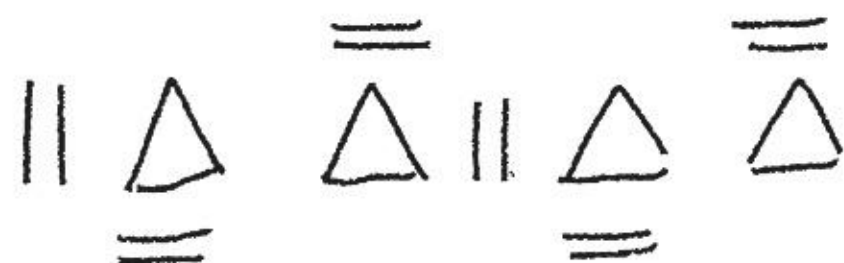
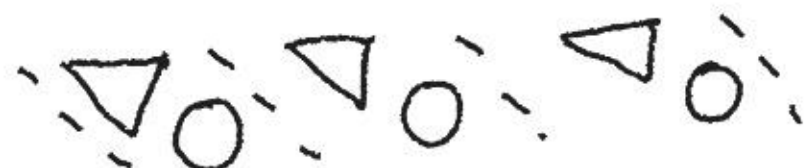

1.5 Wzory i dekoracje. Linia dekoracyjna

- Dokończ przedstawione wzory, posługując się liniami dekoracyjnymi. Następnie zaprojektuj różne ornamenty na wzór tych przedstawionych.

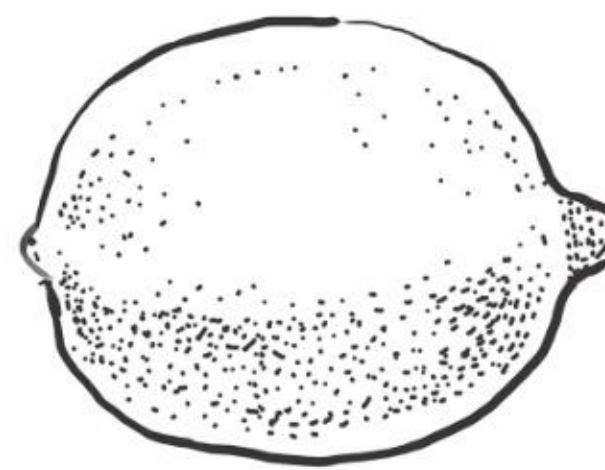
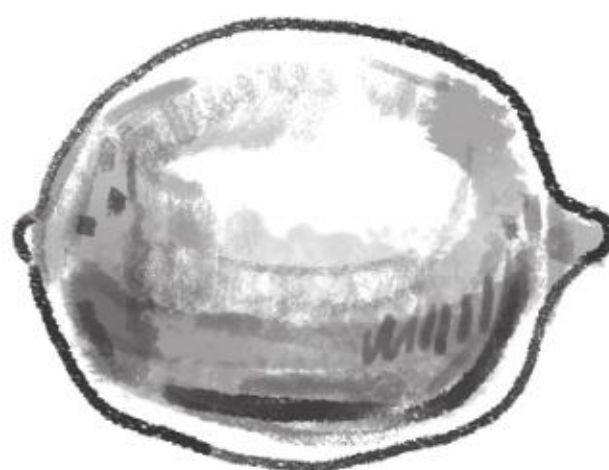
Przygotuj: ołówki miękkie i twarde, cienkopisy, flamastry, kredki

1.6 Dopasuj i połącz. Warsztat rysownika

- Poniżej znajdują się fotografie różnych przyborów; za pomocą niektórych z nich wykonano przedstawione rysunki. Dopasuj i połącz liniami odpowiednie ilustracje tak, aby rysunki pasowały do przyborów, za pomocą których zostały wykonane.

Przygotuj: ołówek

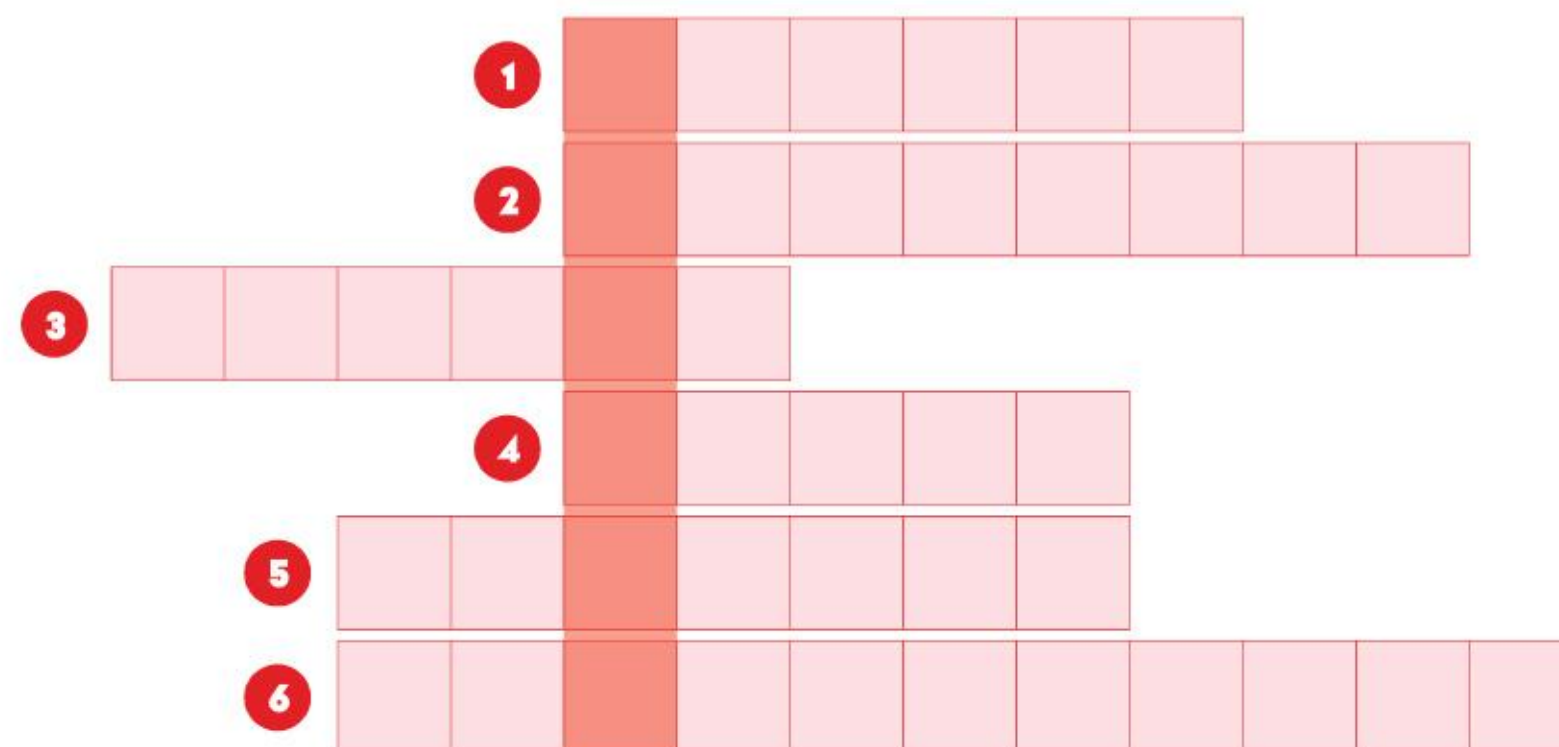

1.7 Sprawdź swoją wiedzę. Rysunek

- Wpisz właściwe wyrazy do logogryfu.

Przygotuj: ołówek

- Linia, która obrysowuje kształty postaci lub przedmiotów, obrys plamy barwnej.
- Artysta, który tworzy rysunki.
- Nazwa podstawowego narzędzia służącego do rysowania.
- Plan lub projekt rysunkowy.
- Powierzchnia przedstawianego na rysunku przedmiotu; może być gładka lub chropowata.
- Układ światła i cienia na powierzchni przedstawionego na rysunku przedmiotu, który sprawia, że wydaje się on rzeczywisty.

- Uzupełnij zdanie hasłem, które otrzymasz po rozwiązaniu logogryfu.

Ślady, jakie ołówek, kredka, cienkopis czy węgiel zostawiają na powierzchni kartki, to linie i _____.

- Rozwiąż rebusy i wpisz hasła w puste kratki.

~~T~~ = N

--	--	--	--	--	--	--

~~GARNI~~

~~BA~~ = SU

--	--	--	--	--	--	--

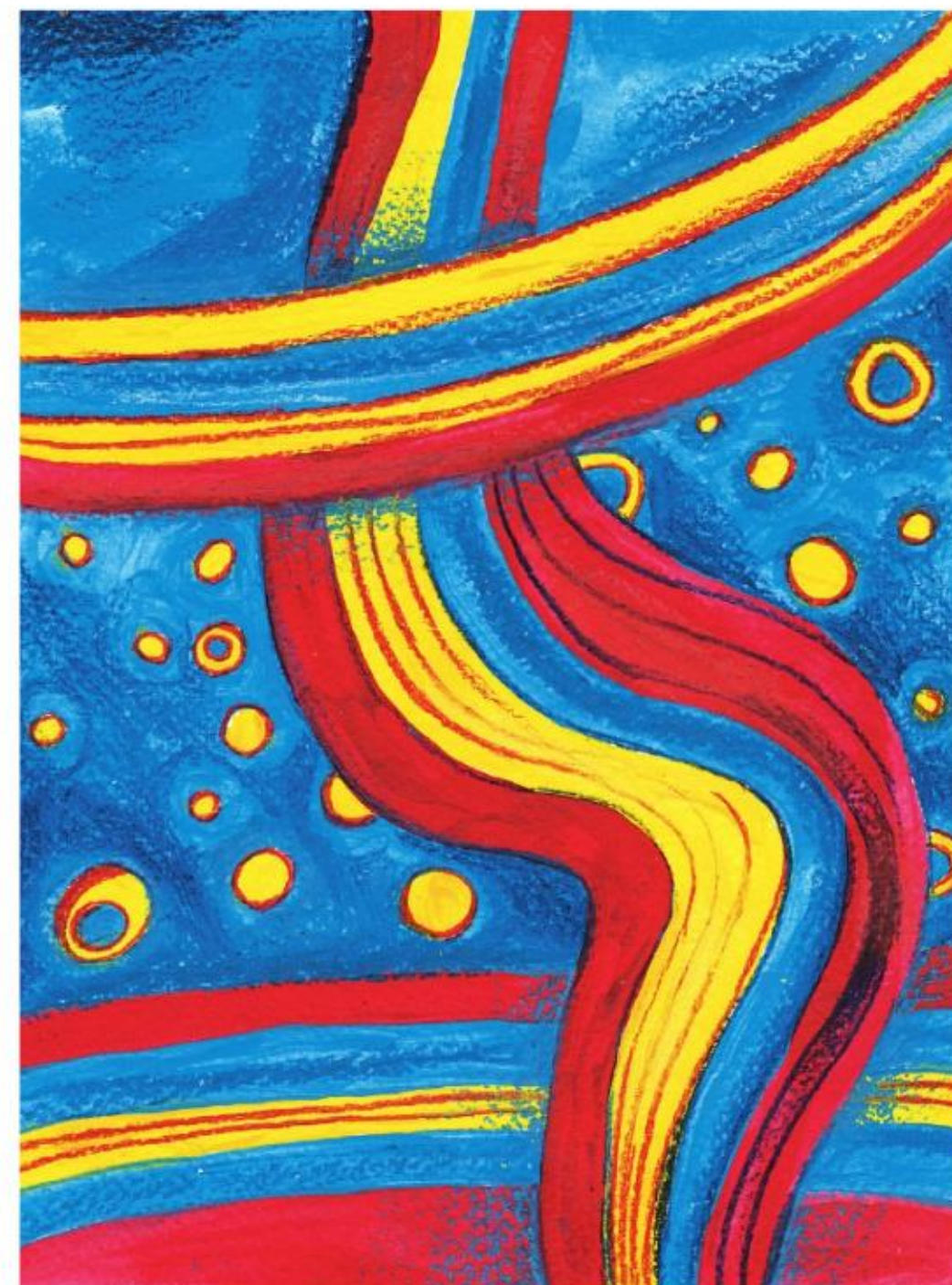

~~GAR~~

2.1 Kolorowa reprodukcja. Rodzaje barw

- Na paletce malarskiej, którą widzisz obok reprodukcji obrazu, zaznacz trzy najważniejsze kolory użyte do jego namalowania. Napisz, jakie to kolory i jak są nazywane.

Przygotuj: ołówek

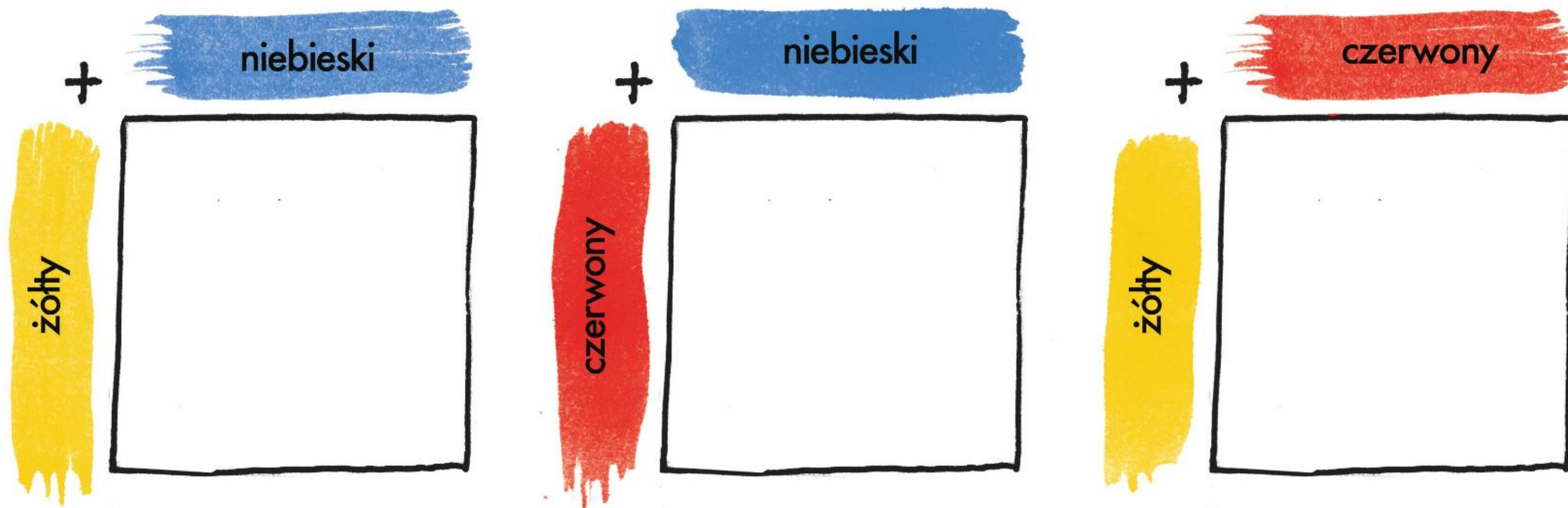

Kolory _____, _____ i _____ nazywamy barwami _____.

2.2 Jaki to kolor? Rodzaje barw

- Farby we wskazanych kolorach podstawowych połącz w równych proporcjach na palecie. Puste kwadraty zamaluj uzyskanymi barwami. Jakie kolory otrzymałeś? Podpisz je.

Przygotuj: farby plakatowe, pędzel, paletę

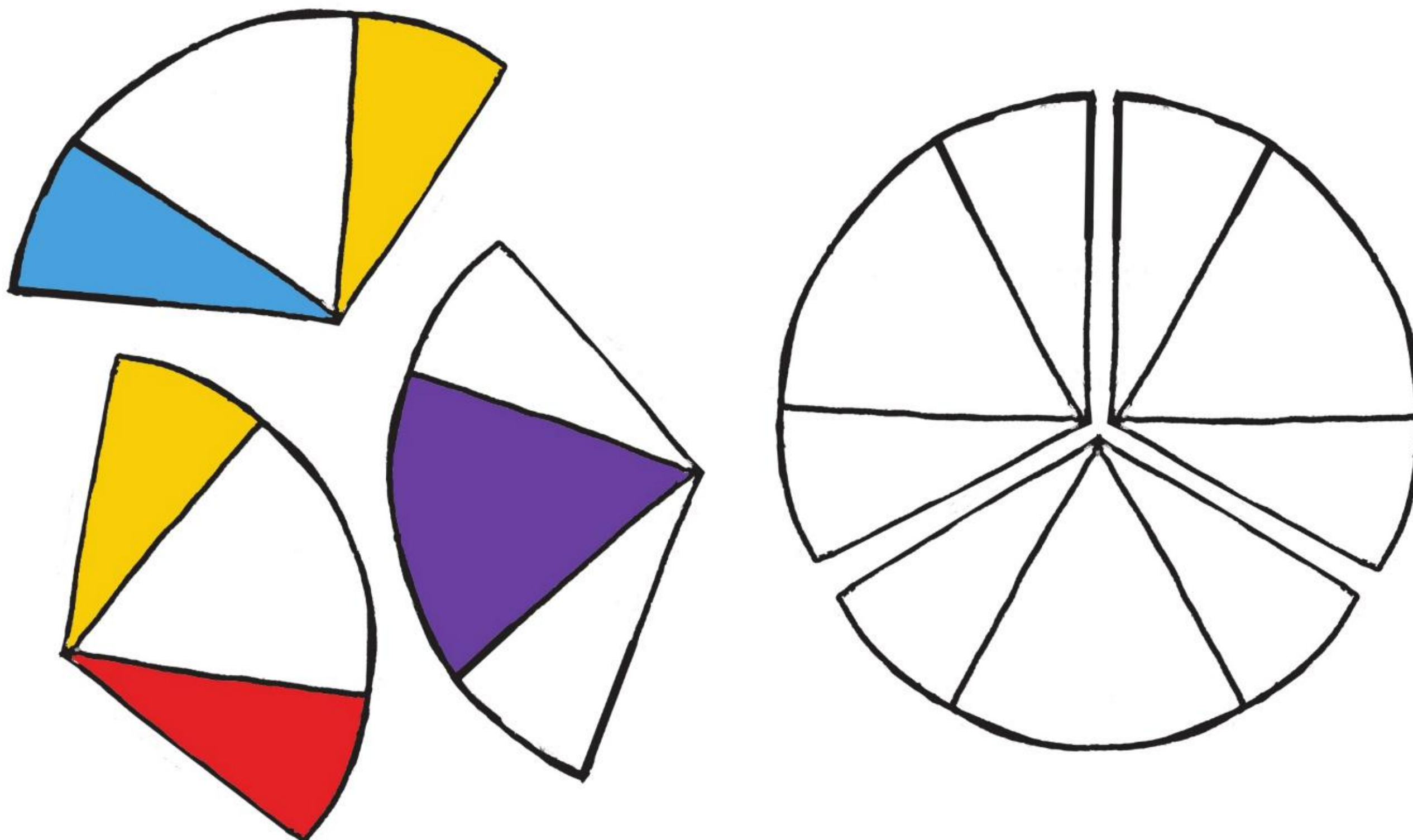

Kolory _____, _____ i _____ nazywamy barwami _____.

2.3 Rozsypane koło barw. Rodzaje barw

- Uzupełnij odpowiednimi kolorami rozsypane części koła barw, a następnie zaznacz strzałkami, gdzie w całym kole barw powinny znajdować się te części.

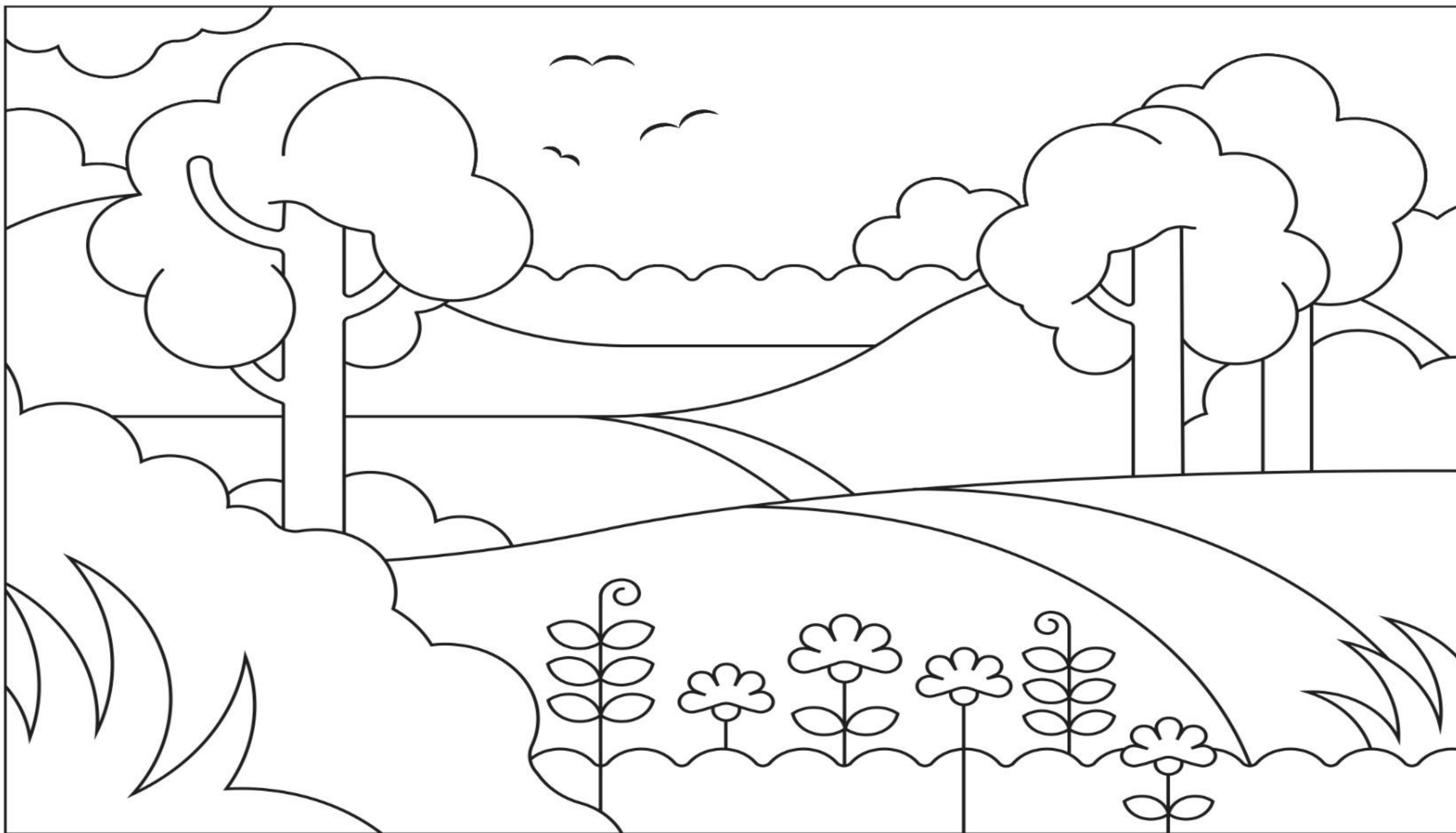
Przygotuj: farby plakatowe, pędzel, paletę

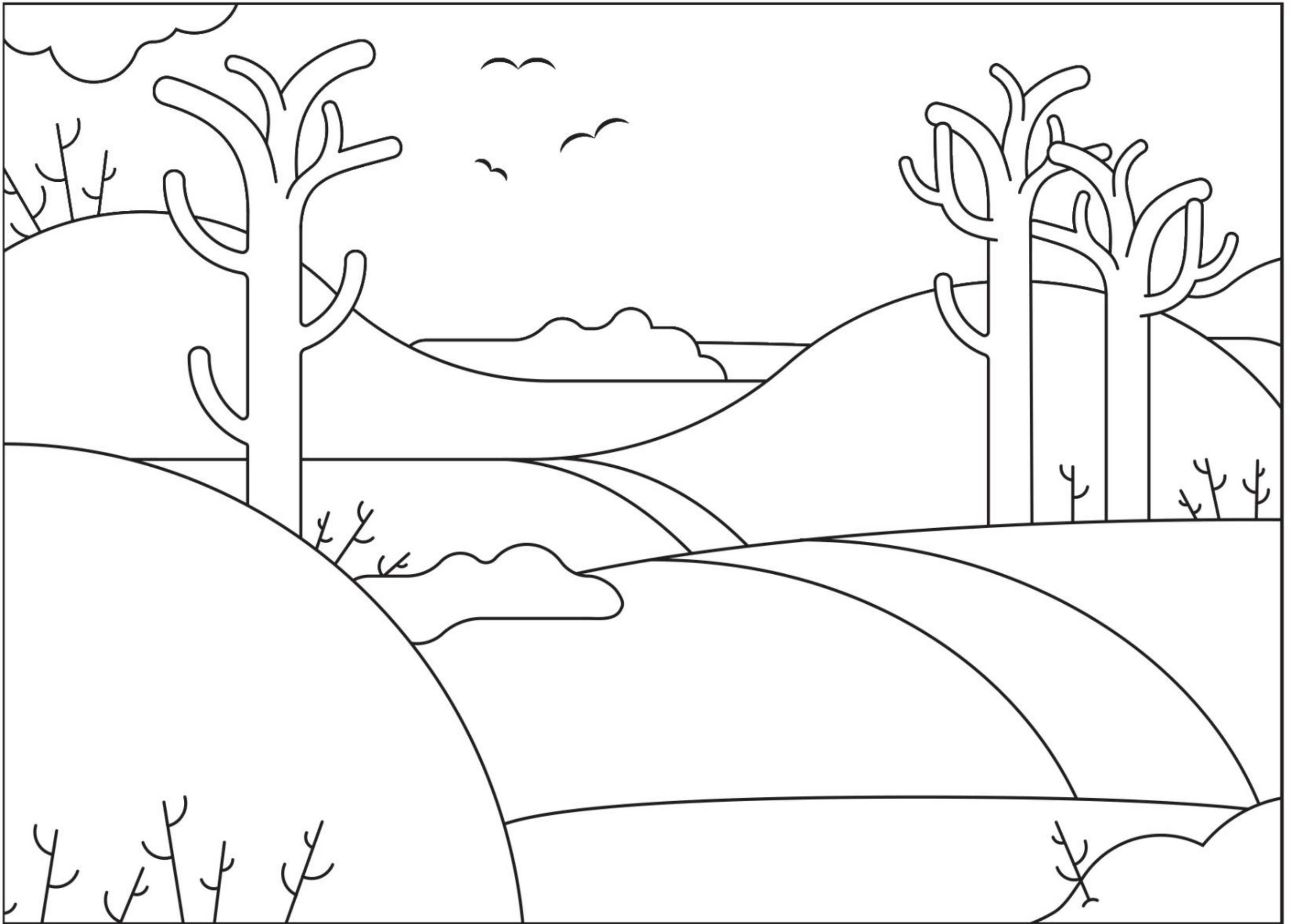

2.4 Krajobrazy. Barwy ciepłe i zimne

- Poniżej widzisz dwa rysunki tego samego krajobrazu – w letni słoneczny dzień i w deszczowy dzień późnej jesieni. Pokoloruj je tak, aby jeden obrazek wydawał się ciepły i wesoły, a drugi – zimny i smutny. Jakich gam barwnych użyjesz?

Przygotuj: pastele olejne lub farby plakatowe, paletę i pędzle

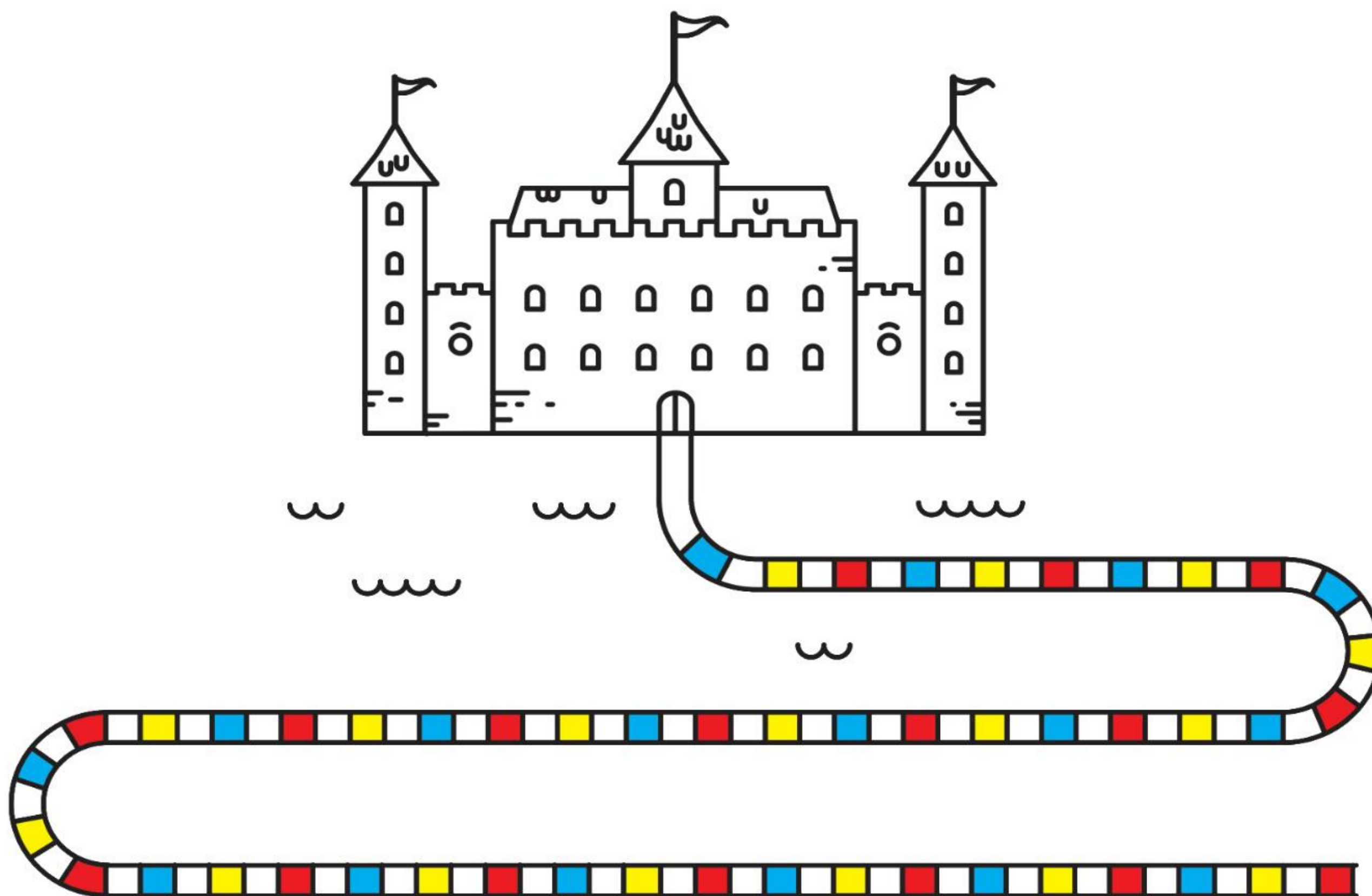

2.5 Droga do zamku Wielkiego Artysty. Barwy podstawowe i pochodne

- Droga do zamku Wielkiego Artysty jest ułożona z płyt w kolorach podstawowych i pochodnych. Artysta ułożył je, kierując się pewną zasadą: zawsze pomiędzy płytami w barwach podstawowych znajduje się płyta w barwie od nich pochodnej. Niestety, wiele kolorów z płyt zmył deszcz. Uzupełnij drogę – zamaluj płyty brakującymi barwami według zasady zastosowanej przez artystę. Zamek i jego otoczenie dokończ rysować tak, jak podpowiada ci wyobraźnia.

Przygotuj: kolorowe pastele

2.6 Kolorowe domy. Barwy podstawowe, pochodne, ciepłe, zimne

- Pokoloruj rzędy domów według następujących zasad: pierwszy rząd pokoloruj, używając kredek tylko w kolorach podstawowych, drugi pokoloruj tylko barwami pochodnymi, ostatni rząd domów pokoloruj barwami ciepłymi i zimnymi.

Przygotuj: kredki w barwach podstawowych i pochodnych

2.7 Kolorowe ryby w błękitnym oceanie. Gama barwna

- Wykonaj w opisanej technice batiku pracę malarską na wybrany temat: „Kolorowe ryby w błękitnym oceanie” lub „Czarodziejska roślina”. Przypomnij sobie, od czego zależy nastrój obrazu – w jaki sposób uzyskać nastrój smutny i co zrobić, żeby nastrój był wesoły. Wybierz gamę barwną, która najbardziej będzie pasowała do tego nastroju, jaki chcesz uzyskać.

Przygotuj: kredki świecowe, farby akwarelowe, miękki pędzel, naczynie na wodę, folię do zabezpieczenia stolika

Opis techniki

Batik na papierze

Na kartce z bloku technicznego (białej lub kolorowej) wykonujemy rysunek kredkami świecowymi. Linie naszego rysunku powinny być dokładnie pokryte kredkami i dość szerokie. Następnie całą kartkę pokrywamy różnokolorowymi plamami wykonanymi farbami akwarelowymi za pomocą miękkiego pędzelka. Czekamy, aż praca wyschnie.

2.8 Dopasuj i połącz. Warsztat malarza

- Podpisz właściwymi nazwami przedstawione na fotografiach przedmioty, które można znaleźć w pracowni malarza.

Przygotuj: ołówek

2.9 Dopasuj i połącz. Techniki malarskie

- Podpisz przedstawione na fotografiach fragmenty obrazów nazwami technik plastycznych, w których zostały one wykonane.

Przygotuj: ołówek

2.10 Sprawdź swoją wiedzę. Malarstwo

- Zakreśl w diagramie rodzaje poznanych barw.

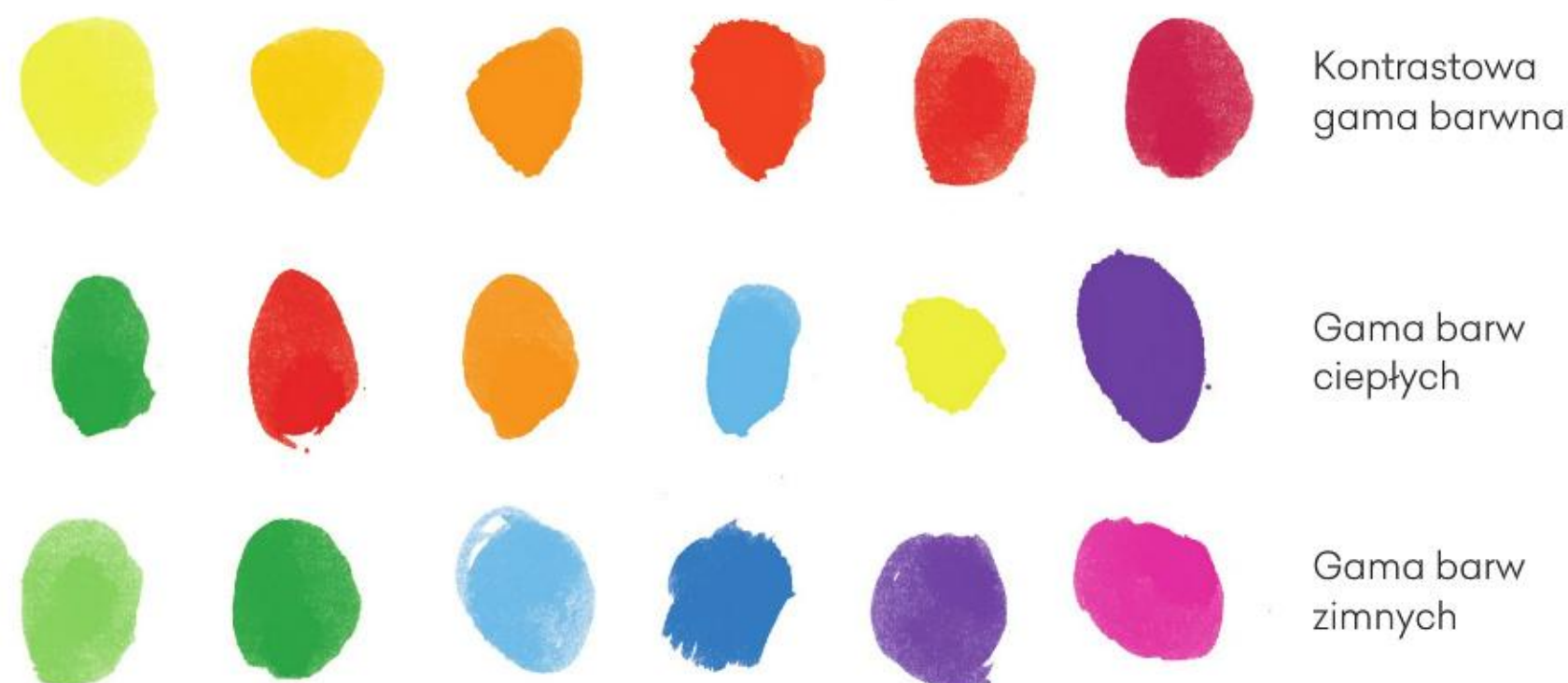
Przygotuj: ołówek

A	P	O	D	S	T	A	W	O	W	E	S
Z	I	M	N	E	W	E	H	K	L	I	O
W	K	M	A	C	I	E	P	Ł	E	A	M
P	O	C	H	O	D	N	E	F	S	E	K
R	Ó	Ż	M	E	F	U	D	G	W	A	H
S	G	L	N	E	U	T	R	A	L	N	E

- Obrysuj konturem barwy pochodne i napisz, w jaki sposób powstają.

- Połącz linią każdą gamę barwną z odpowiadającą jej nazwą.

3.1 Smaczne i kolorowe. Modele z plasteliny

- Wykonaj z kolorowej plasteliny apetyczne potrawy – takie, jakie najbardziej lubisz jeść, i takie, które są zdrowe. Modeluj i lep odpowiednie kształty i wzory (możesz wykonać je wykałaczką), przygotuj co najmniej trzy takie plastelinowe potrawy. Jeśli nie wiesz jak, przyjrzyj się poniższym ilustracjom – może któraś z nich cię zainspiruje.

Przygotuj: plastelinę, wykałaczkę, tekturkę

3.2 Wesółá świnka. Modele z plasteliny

- Posługując się poniższymi wskazówkami wykonaj z plasteliny wesółá świnkę.

Przygotuj: plastelinę, nożyk drewniany lub plastikowy, tekturkę

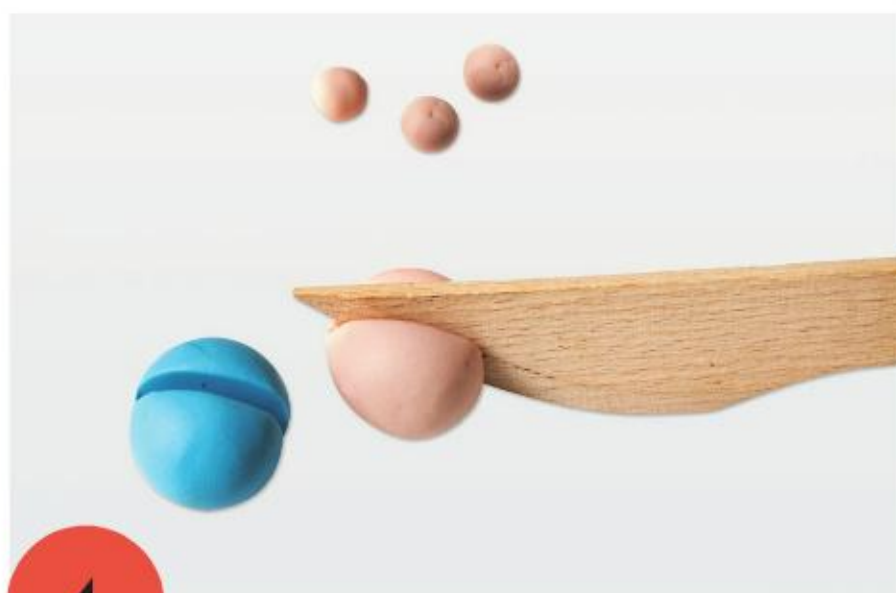
1.

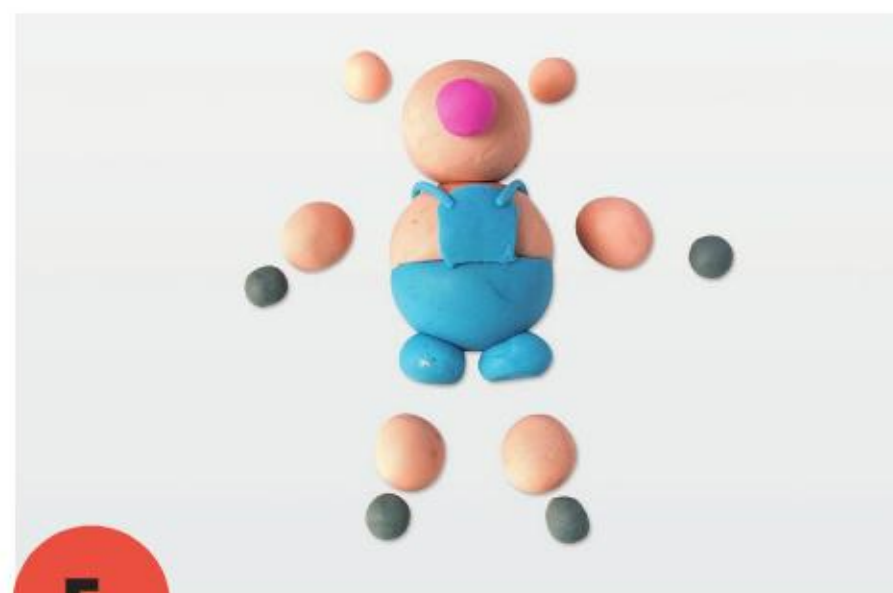
2.

3.

4.

5.

6.

3.3 Przybysz z dalekiej planety. Papierowa rzeźba

- Z przygotowanych materiałów wykonaj papierową rzeźbę przedstawiającą przybysza z dalekiej planety. Poniższe fotografie mogą cię zainspirować do wymyślenia zupełnie innej postaci; możesz też wykonać podobną rzeźbę.

Przygotuj: materiały wymienione w części *Opis techniki*

Opis techniki

Rzeźba z papieru

Przygotujemy surowce wtórne: tekturowe rolki, pudełka po produktach, tekturę, a także kartki z bloku technicznego i rysunkowego, bibułę, papier kolorowy, klej, taśmę klejącą, nożyczki, zszywacz biurowy. Rzeźbę z papieru wykonujemy, łącząc poszczególne pudełka, rolki, tekturę za pomocą zszywek, taśmy klejącej lub kleju i tworząc z tego formę podstawową. Następnie można ją uzupełnić papierem zmietym lub pociętym w paski i detalami (oczy, guziki, dekoracje) wykonanymi z kolorowego papieru samoprzylepnego albo bibuły.

3.4 Zwierzaki. Rzeźba z gliny

- Wykorzystaj glinę samoutwardzalną do ukształtowania figurek swoich ulubionych zwierząt. Nadaj im kształt palcami, dolepiaj do siebie poszczególne elementy. Fakturę sierści czy łusek możesz wykonać nożykiem lub wykałaczką. Jeśli glina będzie zbyt twarda, dodaj do niej odrobinę wody. Kiedy figurki będą suche, pomaluj je farbami plakatowymi lub akrylowymi. Poniższe fotografie potraktuj jako podpowiedź i inspirację.

Przygotuj: glinę samoutwardzalną, plastikowy nożyk, wykałaczki, naczynie z wodą, farby akrylowe lub plakatowe, pędzelek

3.5 Mobil. Forma przestrzenna

- Wykonaj rzeźbę – formę przestrzenną, która może być mobilem, czyli formą poruszającą się np. pod wpływem wiatru. Przedstawione fotografie niech posłużą jako inspiracja – obejrzyj je przed lekcją i przygotuj materiały, które będą ci potrzebne do wykonania własnego dzieła.

Przygotuj: materiały wymienione w części *Opis techniki*

Opis techniki

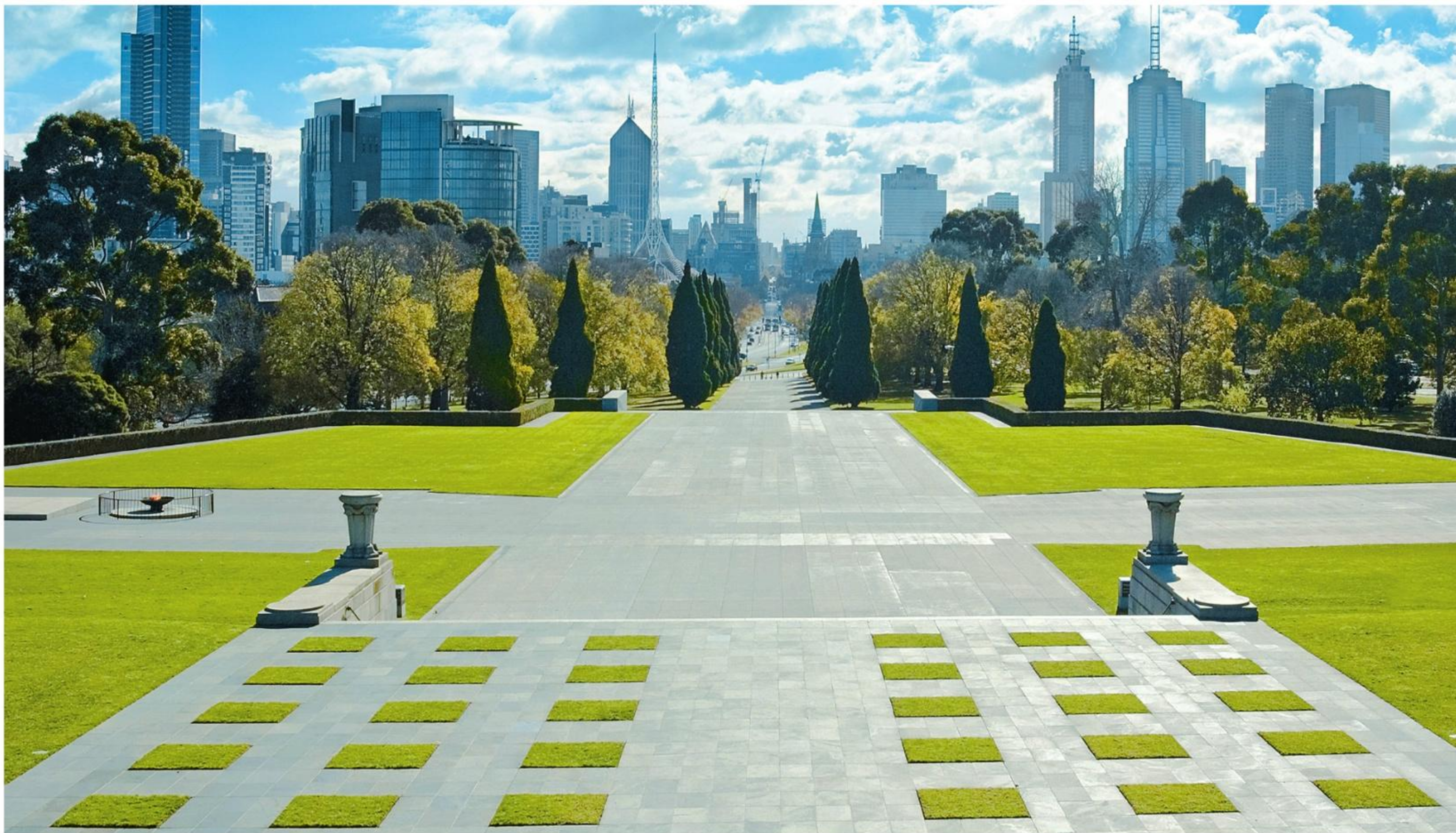
Forma przestrzenna

Do wykonania formy przestrzennej mogą być potrzebne proste patyki drewniane lub plastikowe pręciki, mocne nici, żyłka, cienki drucik, małe dzwoneczki, kwiatki lub inne formy wycięte z papieru, plastikowy kubek lub doniczka, a także surowce wtórne: korki do butelek, formy wycięte z plastikowych opakowań oraz klej, nożyczki, taśma klejąca, plastelina, wykałaczki.

3.6 Rzeźba w parku. Rodzaje rzeźby

- Na kartce z bloku zaprojektuj rzeźbę (lub grupę rzeźb), która będzie pasowała do otoczenia przedstawionego na fotografii. Następnie wytnij ją i przyklej w wybranym miejscu.

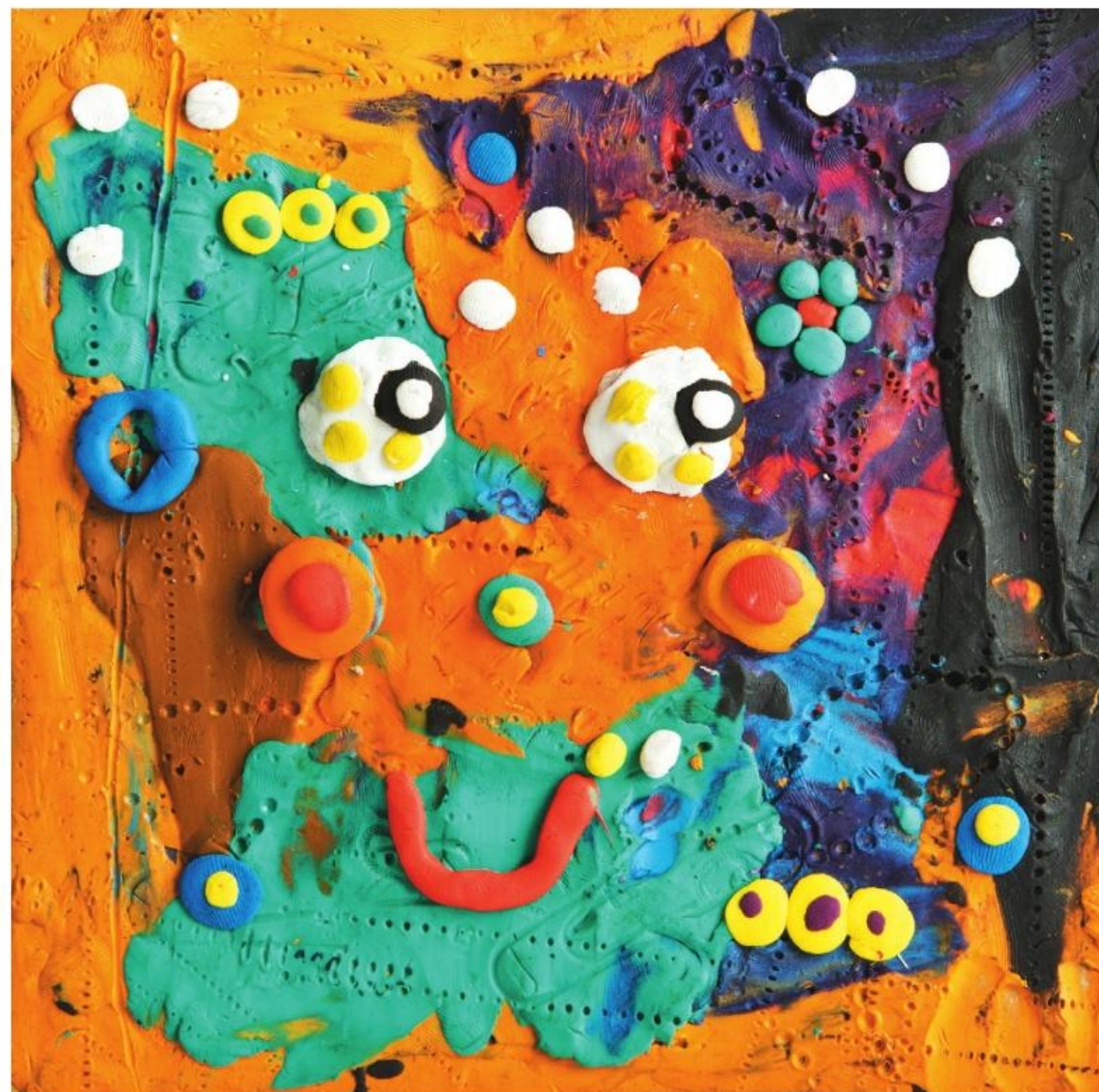
Przygotuj: kredki, kolorowe cienkopisy i flamastery, blok techniczny, papier kolorowy, klej, nożyczki

3.7 Twarz miłego potwora. Płaskorzeźba

- Na tekturce wielkości 15 x 15 cm rozłóż równomiernie warstwę plasteliny. Wykonaj płaskorzeźbę przedstawiającą twarz miłego potwora. Postaraj się, aby praca miała zróżnicowaną powierzchnię, czyli fakturę – możesz ją kształtować palcami, jednorazowym nożykiem lub łyżką, grzebieniem, wykałaczką, spinaczem do papieru, rurką do napojów, a także przyklejać kulki, wałeczki i inne formy wykonane z pozostałej plasteliny.

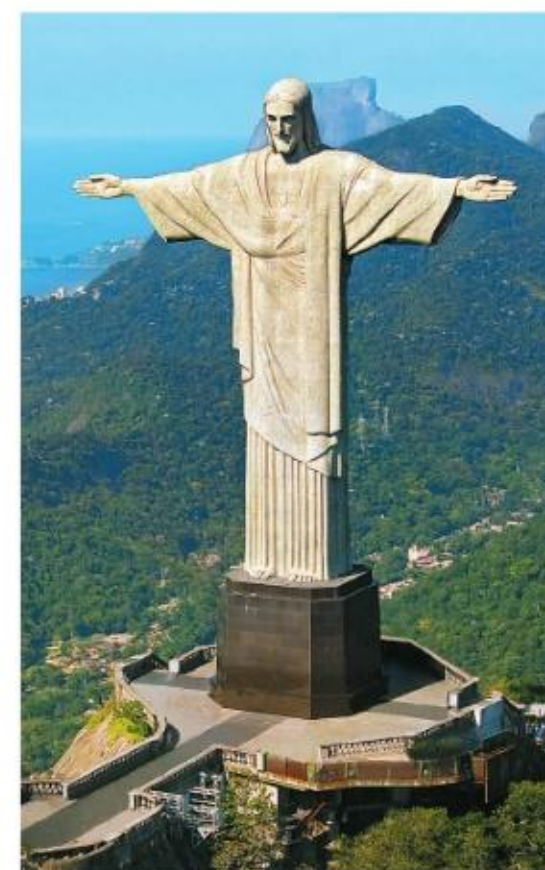
Przygotuj: opakowanie plasteliny, tekturkę 15 x 15 cm, jednorazowy nożyk, widelec, grzebień, wykałaczki, rurkę do napojów

3.8 Dopasuj i połącz. Rodzaje rzeźby

- Przyjrzyj się rzeźbom przedstawionym na fotografiach i połącz je z odpowiednimi określeniami z ramki. Do niektórych rzeźb można dopasować kilka określeń – spróbuj to zrobić.

Przygotuj: ołówek

posąg

płaskorzeźba

monument

forma przestrzenna

rzeźba religijna

pomnik

3.9 Dopasuj i połącz. Narzędzia rzeźbiarskie

- Otocz ramką tylko te materiały i narzędzia przedstawione na fotografiach, które mogą być przydatne w pracy artysty rzeźbiarza. Wypisz ich nazwy w linijkach na dole kartki.

Przygotuj: ołówek

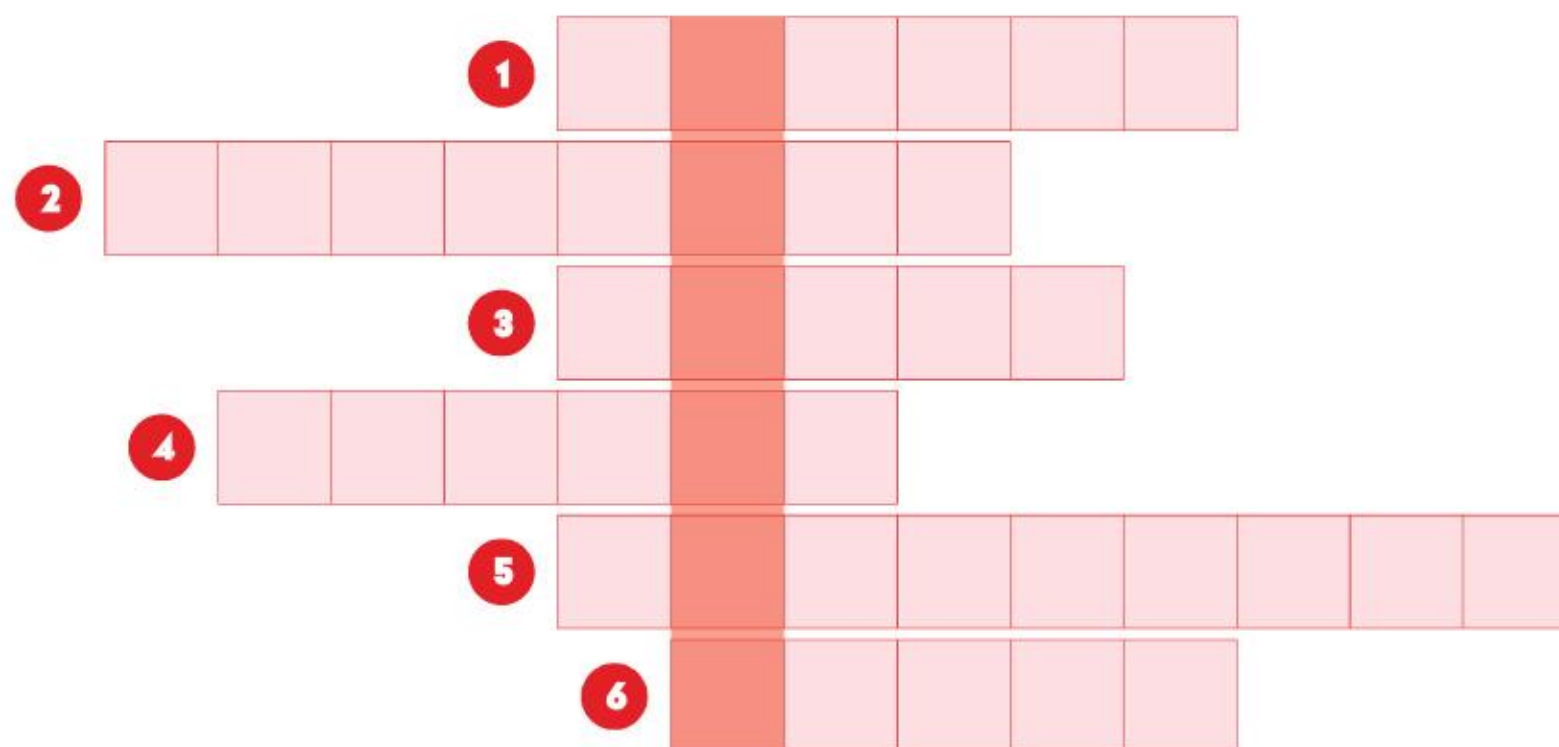

3.10 Sprawdź swoją wiedzę. Rzeźba

- Wpisz do logogryfu wyrazy uzupełniające zdania.

Przygotuj: ołówek

- _____ to materiał, z którego można wykonywać rzeźby za pomocą hebli, dłut, młotków, pił i rylców.
- Rzeźba olbrzymich rozmiarów to _____.
- Metalowy stelaż jest niezbędny do wykonania tego rodzaju rzeźby, aby _____ nie odpadła.
- Rzeźba, która upamiętnia ważne postacie lub wydarzenia historyczne, to _____.
- Rzeźby _____ przedstawiają sceny z Biblii i postacie świętych.
- _____ przestrzenna jest rodzajem rzeźby współczesnej.

- Uzupełnij zdanie hasłem, które otrzymasz po rozwiązaniu logogryfu.

Płaskorzeźba, inaczej _____, to dzieło plastyczne, którego elementy umieszczone są na płaszczyźnie.

- Napisz, z jakich materiałów zostały wykonane przedstawione figurki.

4.1 Niezwykły las. Odbitki graficzne

- Wykonaj kilka próbnych odbitek brokułu, kalafiora, liścia kapusty, piór. Części brokułu lub kalafiora pokryj cienką warstwą gęstej farby plakatowej lub akrylowej w miejscach przecięcia, następnie na kartce z bloku technicznego wykonaj odbitki. Powtórz tę czynność, odbijając pokryte farbą liście kapusty, piórka. Kiedy już będziesz wiedział, jakie efekty możesz osiągnąć, wykonaj za pomocą odbijania pracę pod tytułem „Niezwykły las”.

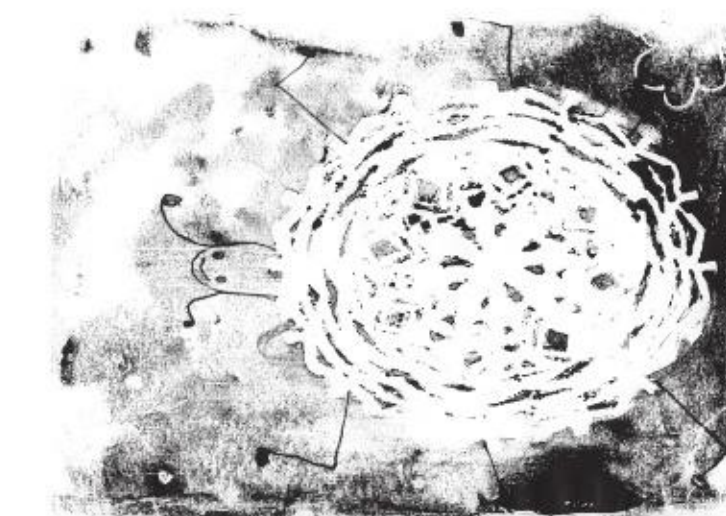
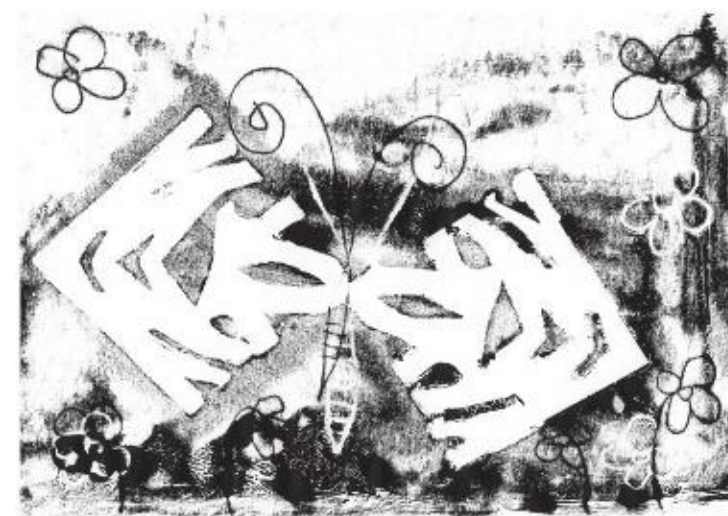
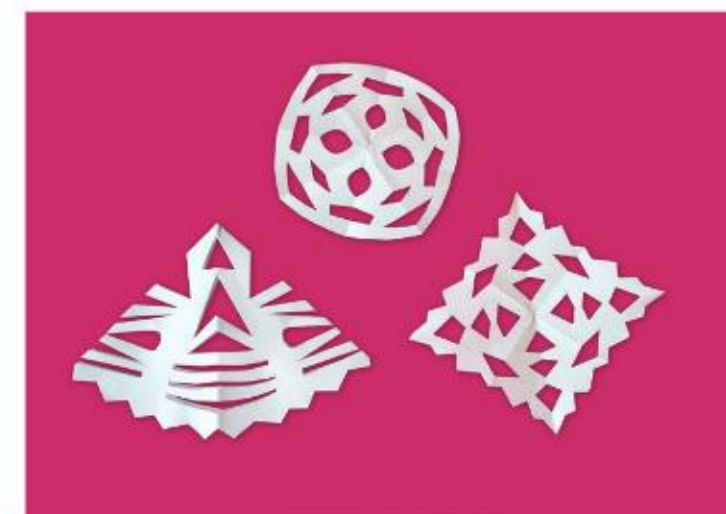
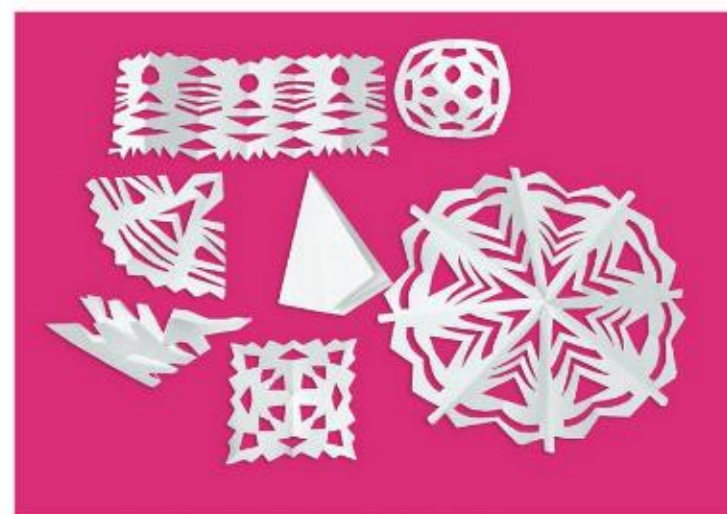
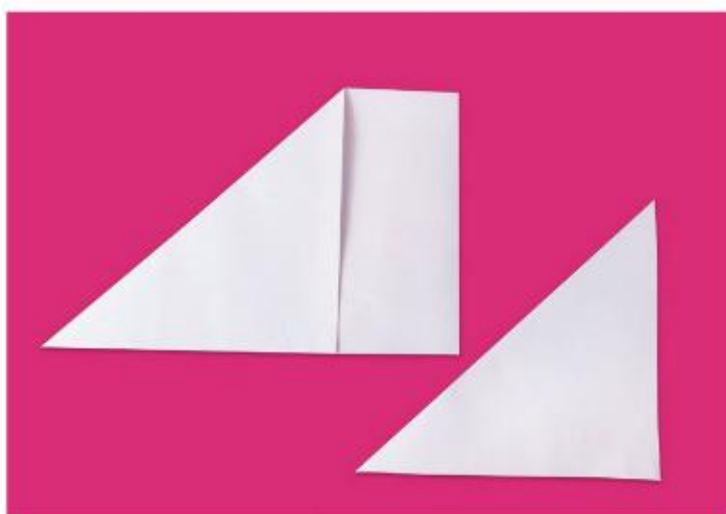
Przygotuj: 3-4 różyczki brokułu lub kalafiora przecięte wzdłuż, 4 liście kapusty pekińskiej, pióro ptasie, liście, farby plakatowe lub akrylowe, pędzel, kartki z bloku technicznego, naczynie na wodę, folię ochronną na stolik

4.2 Owad. Monotypia

- Wykonaj wycinankę według przedstawionych wzorów, wykorzystaj ją do stworzenia monotypii przedstawiającej wybranego owada (pająk, żuk, motyl). Powierznię płytki pokryj farbą o konsystencji kremu (śmietany), następnie ułóż na mokrej, pomalowanej powierzchni wyciętą z papieru wycinankę (będzie biała na gotowej odbitce). Na tak przygotowaną powierzchnię płytki nałóż czystą kartkę i ołówkiem lub kredką wykonaj na niej rysunek (dorysuj owadowi głowę, kończyny itp.), mocno naciskając na podłoże. „Odklej” kartkę od pomalowanej farbą powierzchni i na odwrocie zobaczysz gotową monotypię. Po wyschnięciu można lekko poprawić pracę – coś dorysować, przyciemnić, rozjaśnić, podrysować ołówkiem lub domalować innym kolorem.

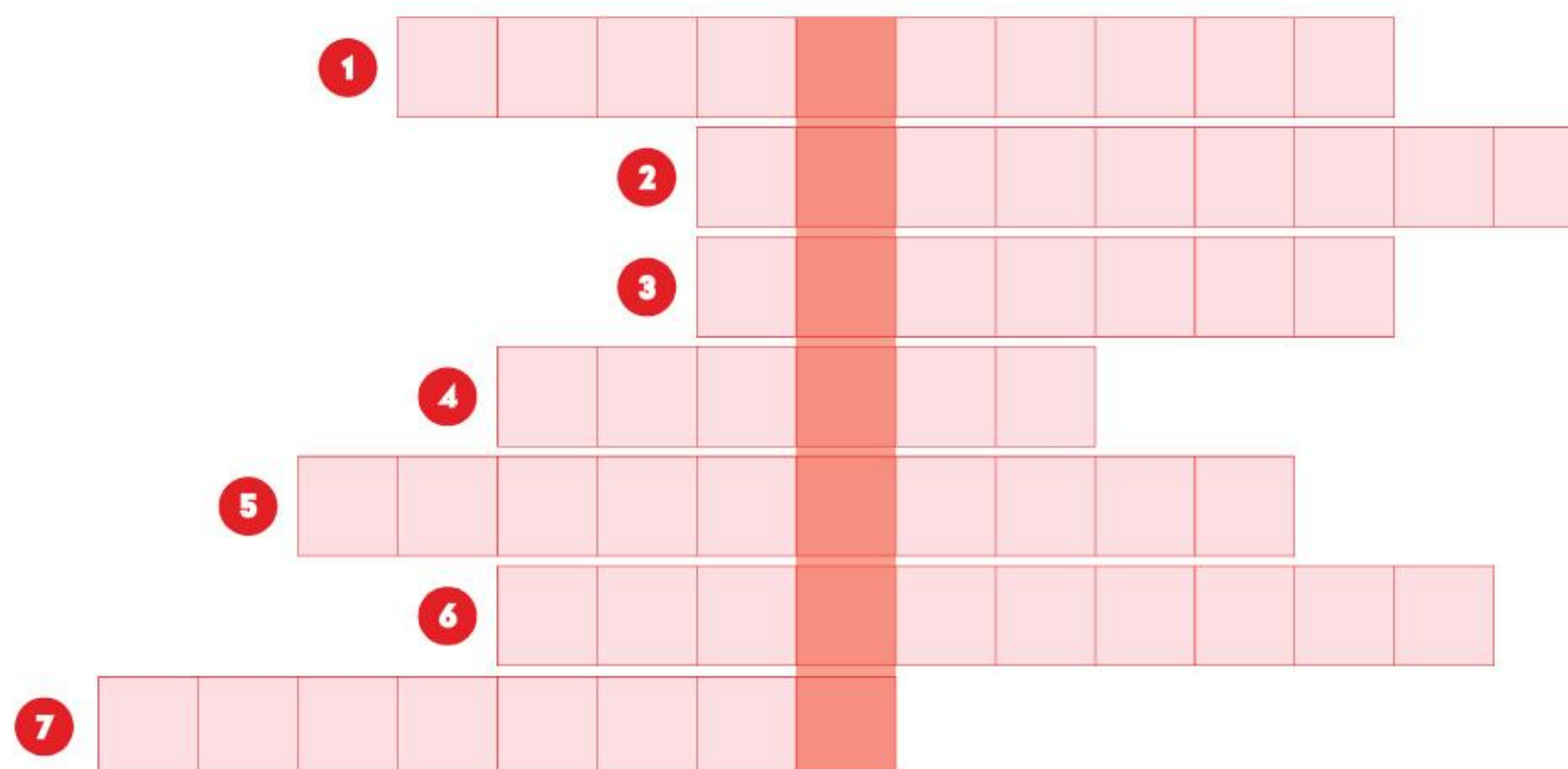
Przygotuj: farba plakatowa lub akrylowa (granatowa, ciemnozielona lub czarna), blok rysunkowy formatu A4, gładka płytka plastikowa lub koszulka na dokumenty, nożyczki, ołówek

4.3 Sprawdź swoją wiedzę. Grafika

- Wpisz właściwe wyrazy do logogryfu, a następnie dokończ zdanie hasłem, które odczytasz po jego rozwiązaniu.

Przygotuj: ołówek

- 1 Nazwa techniki graficznej, a także określenie odbitki wykonanej z rysunku na płycie kamiennej, metodą druku płaskiego.
- 2 Dzieło graficzne, które powstaje w technice druku wypukłego, odbitka wykonana z rysunku wyciętego w drewnianej płycie.
- 3 Płyta metalowa, drewniana lub kamienna (lub linoleum), z której powielane są odbitki graficzne.
- 4 Artysta, który tworzy dzieła graficzne.
- 5 Najczęściej spotykany rodzaj dzieła graficznego powstałego w technice druku wklęsłego.
- 6 Proces, w wyniku którego dzieła grafiki są powielane na papierze.
- 7 Sztuka, która ma zastosowanie praktyczne i użyteczne, to grafika _____.

Dziedzina sztuki, której najważniejszą cechą jest proces drukowania i powielania, w wyniku którego otrzymujemy wiele egzemplarzy oryginalnego dzieła, to _____.

5.1 Długa, kolorowa ulica

- Na rysunku widzisz ulicę i kilka domów – dokończ go, dorysowując więcej domów, drzewa i inne elementy według własnego uznania, a następnie pokoloruj pracę.

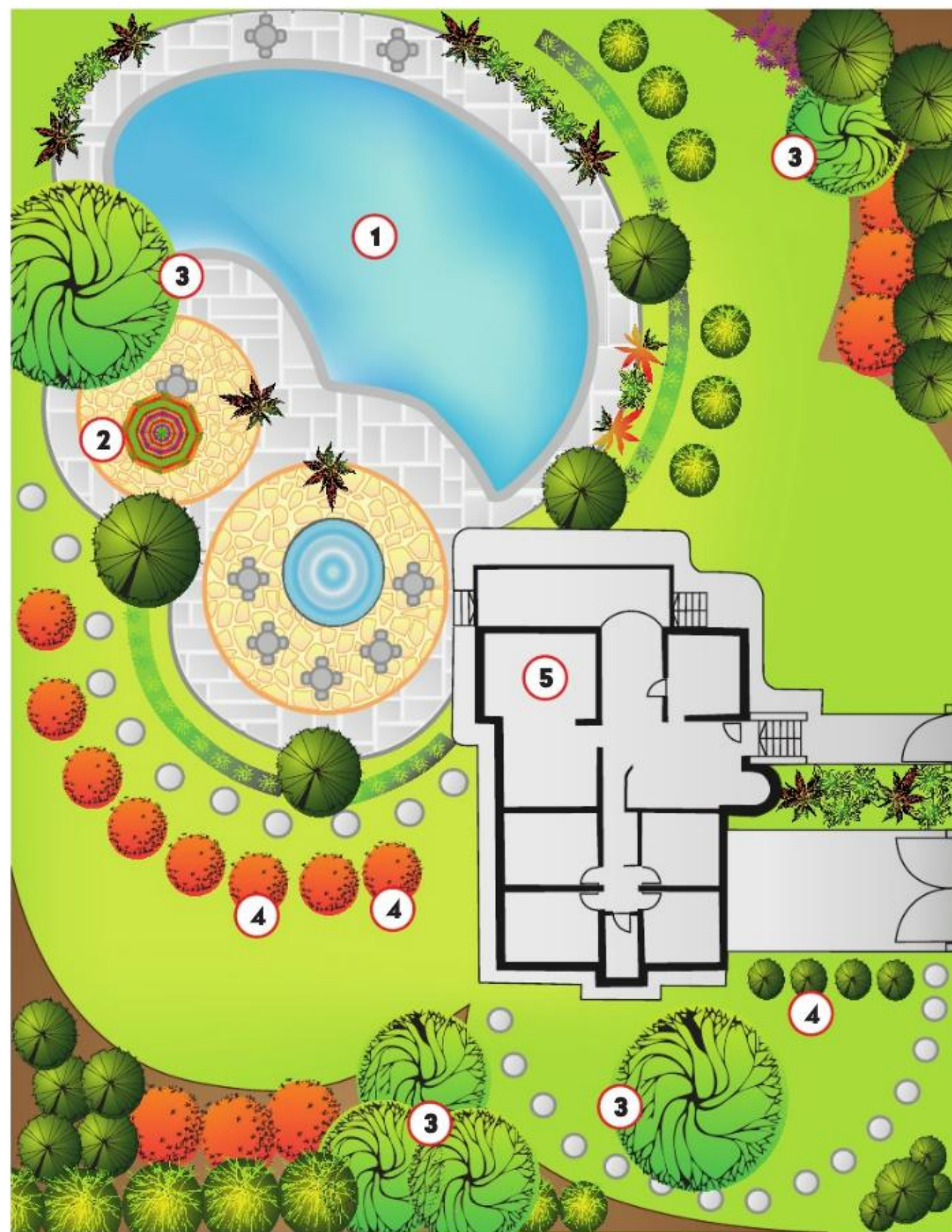
Przygotuj: ołówek, czarny cienkopis, kredki

5.2 Dom z ogrodem. Architektura krajobrazu

- Inspirując się przedstawionym rysunkiem, zaprojektuj widok z góry na dom i otaczającą go roślinność oraz zbiorniki wodne. Opisz swój projekt w podobny sposób jak na przedstawionym przykładzie.

Przygotuj: kolorowe kredki i flamastry

- ① oczko wodne
- ② parasol
- ③ drzewa
- ④ krzewy
- ⑤ dom

5.3 Zamek jak z bajki. Architektura – dziedzina sztuki

- Przyjrzyj się przedstawionym zamkom wybudowanym w różnych czasach i w różnych krajach Europy. Najbardziej kolorowy z nich to rzeczywiście zamek bajkowy. Czy wiesz, dlaczego powstał? Dokończ rysować zamek (możesz czerpać wzory z przedstawionych budowli) – postaraj się, aby był kolorowy, oryginalny i tajemniczy. Wykonaj najpierw szkic, następnie zaznacz czarnym cienkopisem kontury i wypełnij je żywymi i jasnymi kolorami.

Przygotuj: ołówek, czarny cienkopis, kredki

Zamek w Rigny-Ussé [czyt. iuse] we Francji, XVI wiek

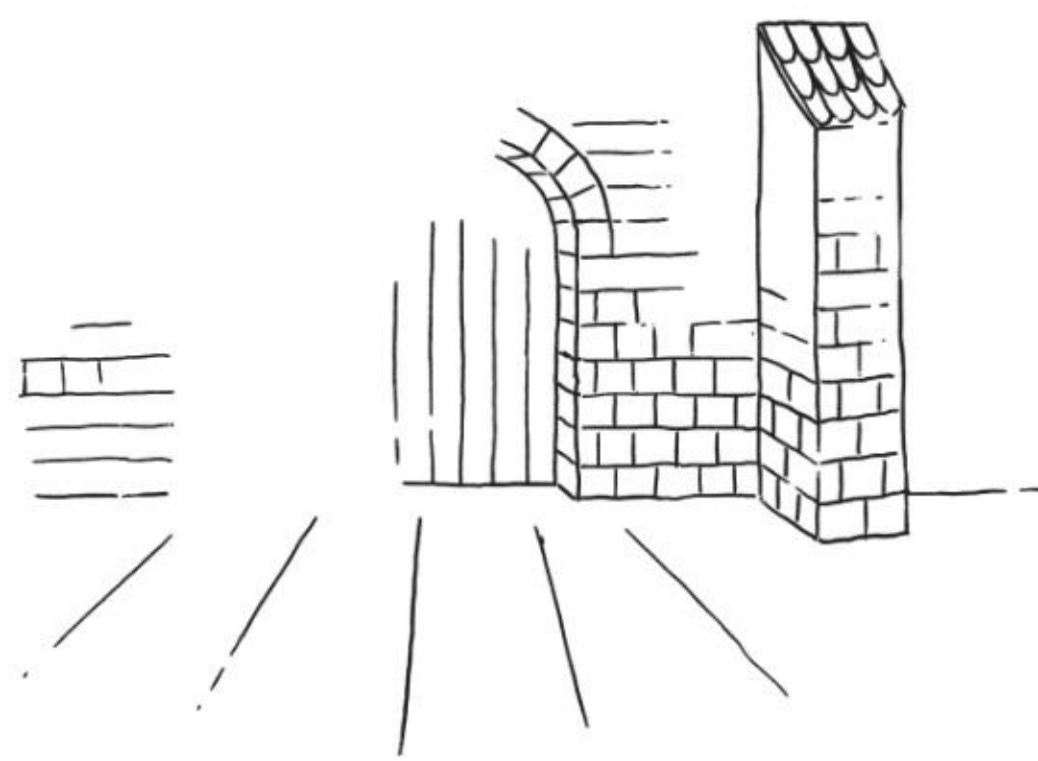
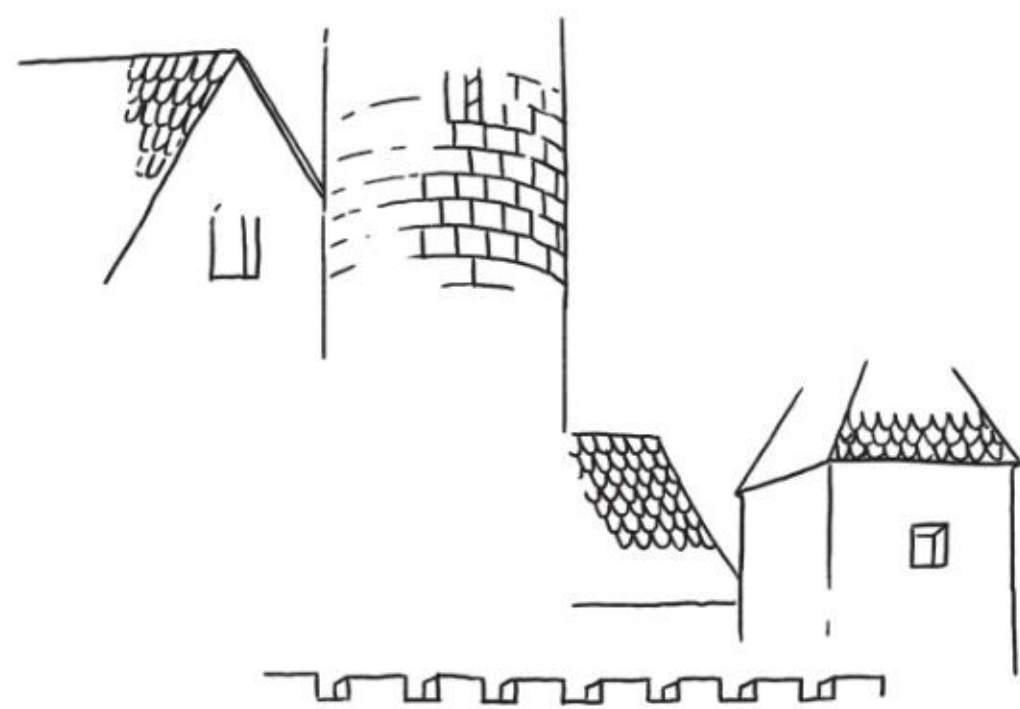
Zamek Neuschwanstein [czyt. nojszwansztajn] w Niemczech, XIX wiek

Zamek w Mosznej na Śląsku, XVIII wiek

Zamek Śpiącej Królowy w Disneylandzie w Paryżu, 1992 rok

5.4 Sprawdź swoją wiedzę. Architektura

- Zakreśl w diagramie poznane pojęcia i określenia, a następnie wpisz je w odpowiednich miejscach pod zdjęciami.

Przygotuj: ołówek, kolorowe flamastry

K	A	B	C	D	G	H	L	Ł	O	P	R
E	O	A	C	G	H	I	J	K	x	y	z
S	Y	M	E	T	R	Y	C	Z	N	A	D
a	b	c	P	e	f	g	h	x	y	z	R
K	R	A	J	O	B	R	A	Z	U	I	E
l	m	n	o	p	Z	r	s	t	u	x	W
k	l	ó	x	y	z	Y	a	e	o	u	N
i	y	K	A	M	I	E	Ń	Z	N	A	O
r	s	t	u	z	a	b	c	J	e	f	g
h	g	P	R	O	J	E	K	T	A	N	T
A	R	C	H	I	T	E	K	T	U	R	A
k	l	m	A	R	C	H	I	T	E	K	T

_____ to dziedzina sztuki, która dotyczy przede wszystkim projektowania i wznoszenia budowli.

_____ to człowiek, którego zadaniem jest projektowanie mieszkań i budowli użyteczności publicznej, np. kin, teatrów, sklepów.

Artysta, który zajmuje się planowaniem m.in. układu mebli, koloru ścian i dywanów, to _____ wnętrz.

Architektura _____ to projektowanie wyglądu przestrzeni w pobliżu budowli, np. rodzaju i układu roślin czy zbiorników wodnych, które będą ją otaczały.

Budynki z tego materiału powstawały przed wiekami i powstają również teraz – _____ jest świetnym, choć niezbyt trwałym budulcem.

_____ to bardzo trwały materiał, służący do budowania. 4500 lat temu powstały z niego piramidy

5.5 Sprawdź swoją wiedzę. Styl zakopiański

- Obrysuj te elementy, które nie mają cech stylu zakopiańskiego. Przyjrzyj się pozostałym przedmiotom, a następnie na kartce z bloku rysunkowego zaprojektuj samodzielnie dekoracyjny kubek, półeczkę lub krzesło, inspirując się góralskimi dekoracjami i ornamentyką.

Przygotuj: ołówek, kredki, blok rysunkowy

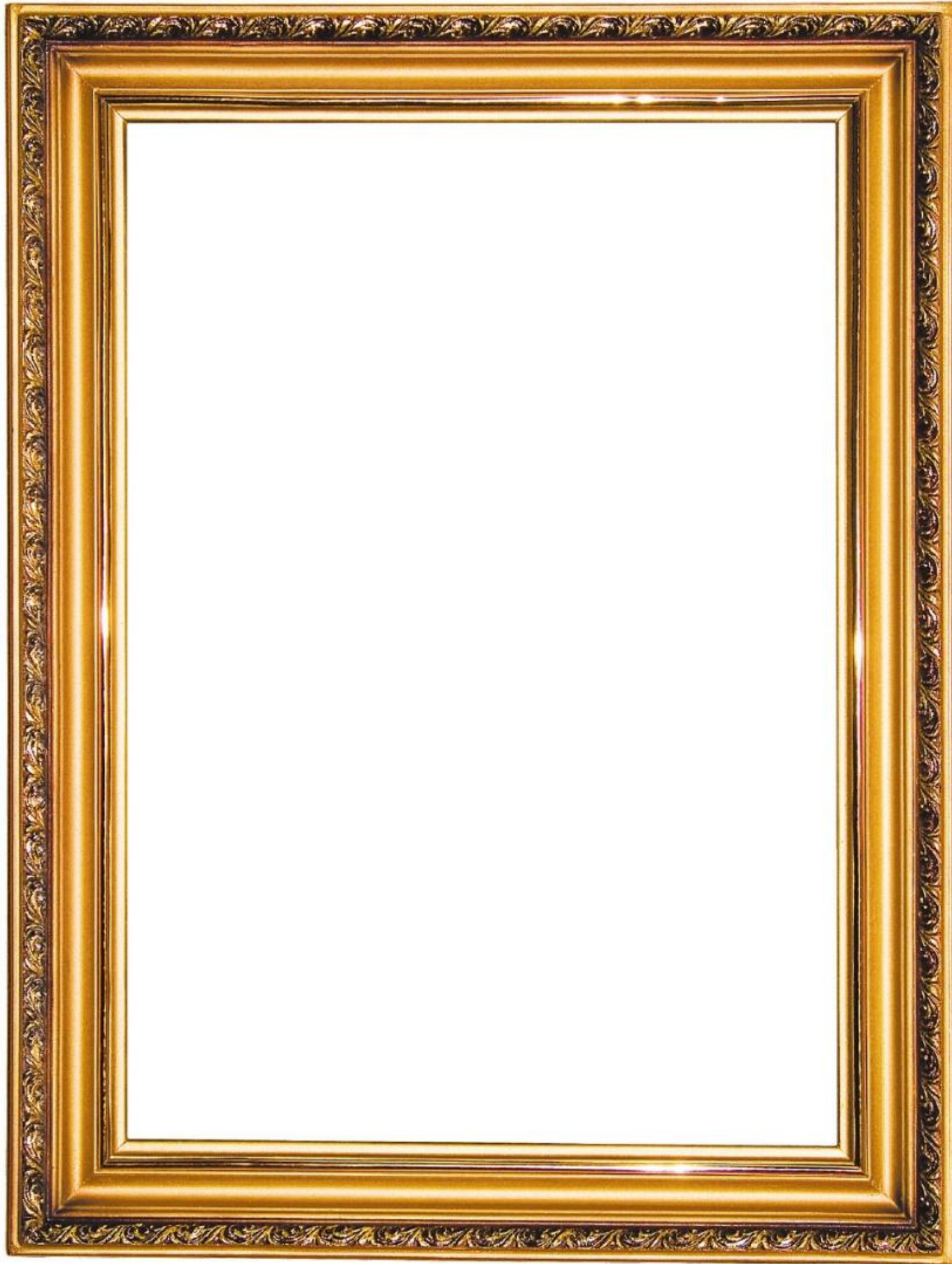

6.1 Jak to ułożyć? Kompozycja

- Wytnij trzy zestawy elementów ze strony 59 i ułóż z nich w trzech ramkach o takiej samej wielkości trzy różne kompozycje według własnego pomysłu. Określ cechy swoich układów i każdej kompozycji nadaj inny tytuł.

Przygotuj: zestaw do wycinania nr 1 (s. 59), nożyczki, klej, ołówek

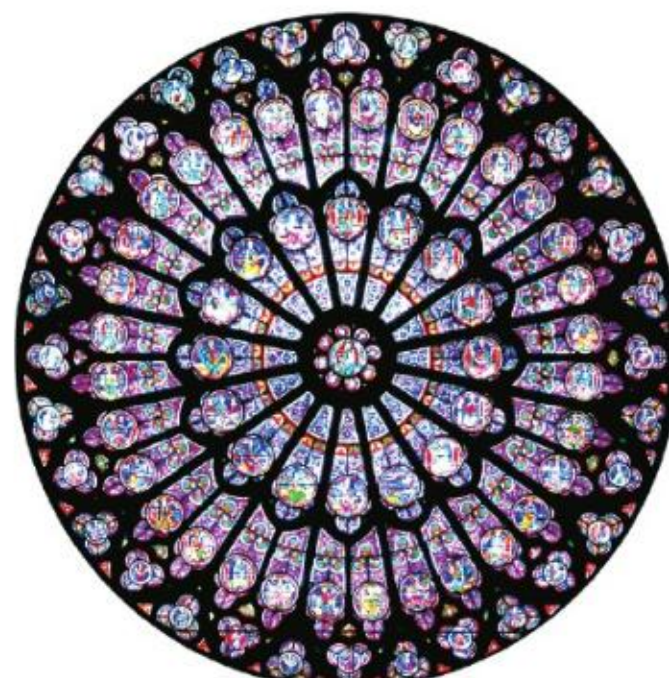

6.2 Szukamy osi symetrii. Kompozycja symetryczna

- Znajdź i narysuj czerwoną kredką jedną lub kilka osi symetrii na poniżej przedstawionych fotografiach różnych układów kompozycyjnych. Podpisz fotografie właściwymi nazwami: kompozycja symetryczna jednoosiowa, kompozycja symetryczna wieloosiowa. Jeśli układ elementów na fotografii nie odpowiada żadnemu z tych określeń, samodzielnie wymyśl nazwę dla takiej kompozycji.

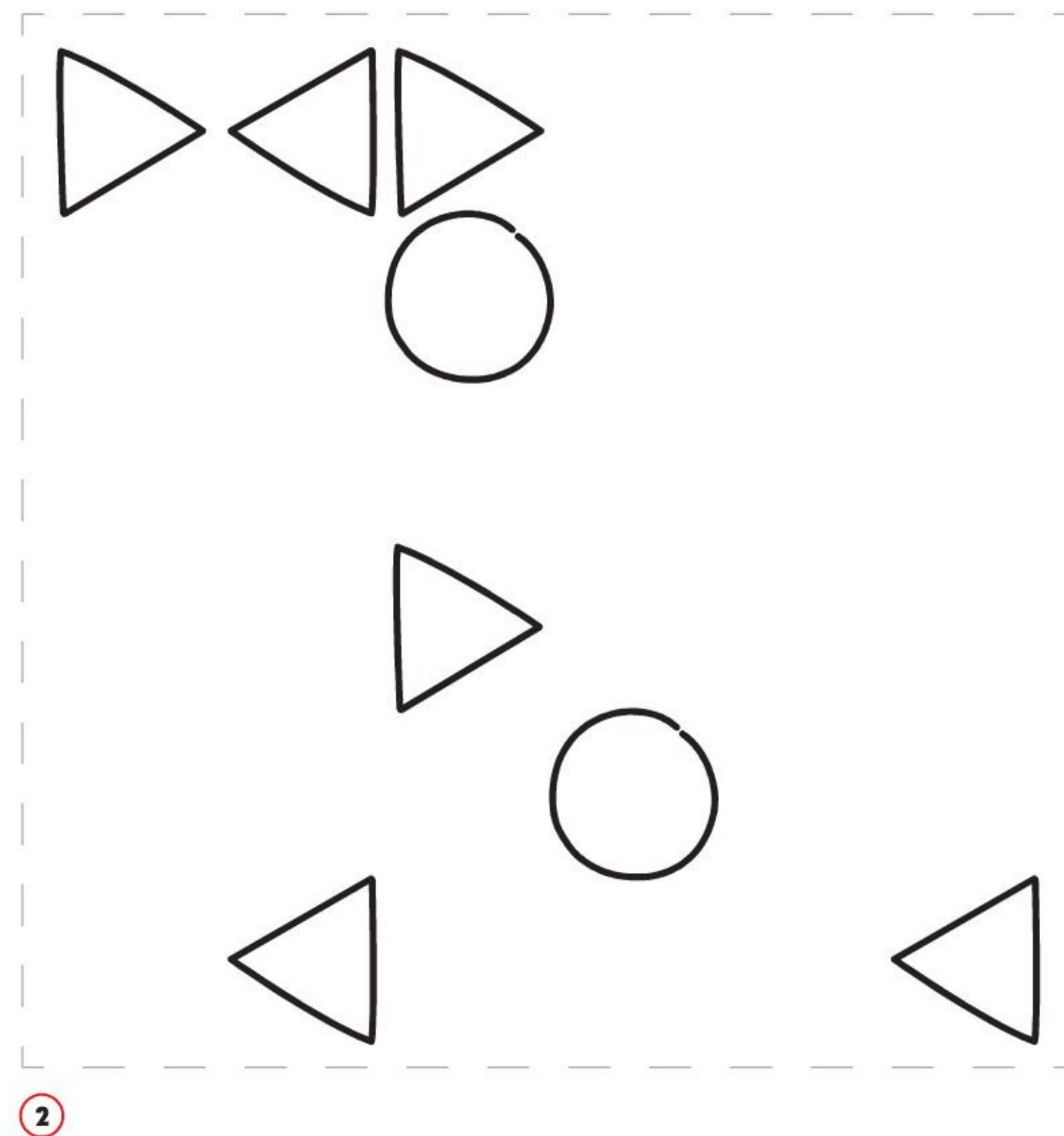
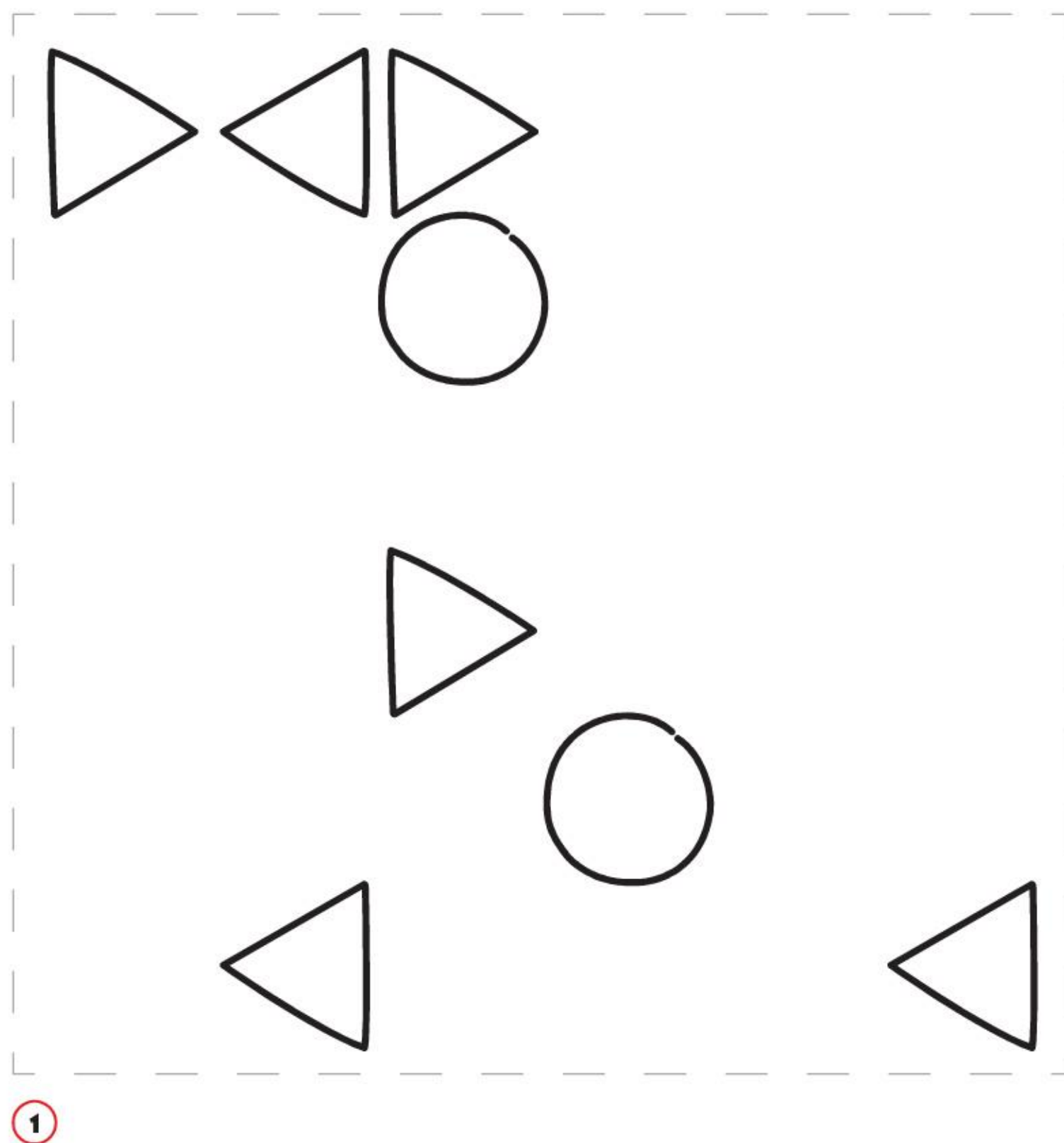
Przygotuj: czerwoną kredkę, ołówek

6.3 Rytm i symetria. Rodzaje kompozycji

- Dorysuj brakujące elementy tak, by powstały kompozycje – symetryczna (1) i rytmiczna (2).

Przygotuj: kredki

6.4 Straszna sowa. Rodzaje kompozycji

- Wyszukaj na rysunku elementy symetryczne i pokoloruj je tak, aby nie tylko kształty, ale i kolory były ułożone symetrycznie. Pozostałe elementy pokoloruj tak, jak podpowiada ci wyobraźnia.

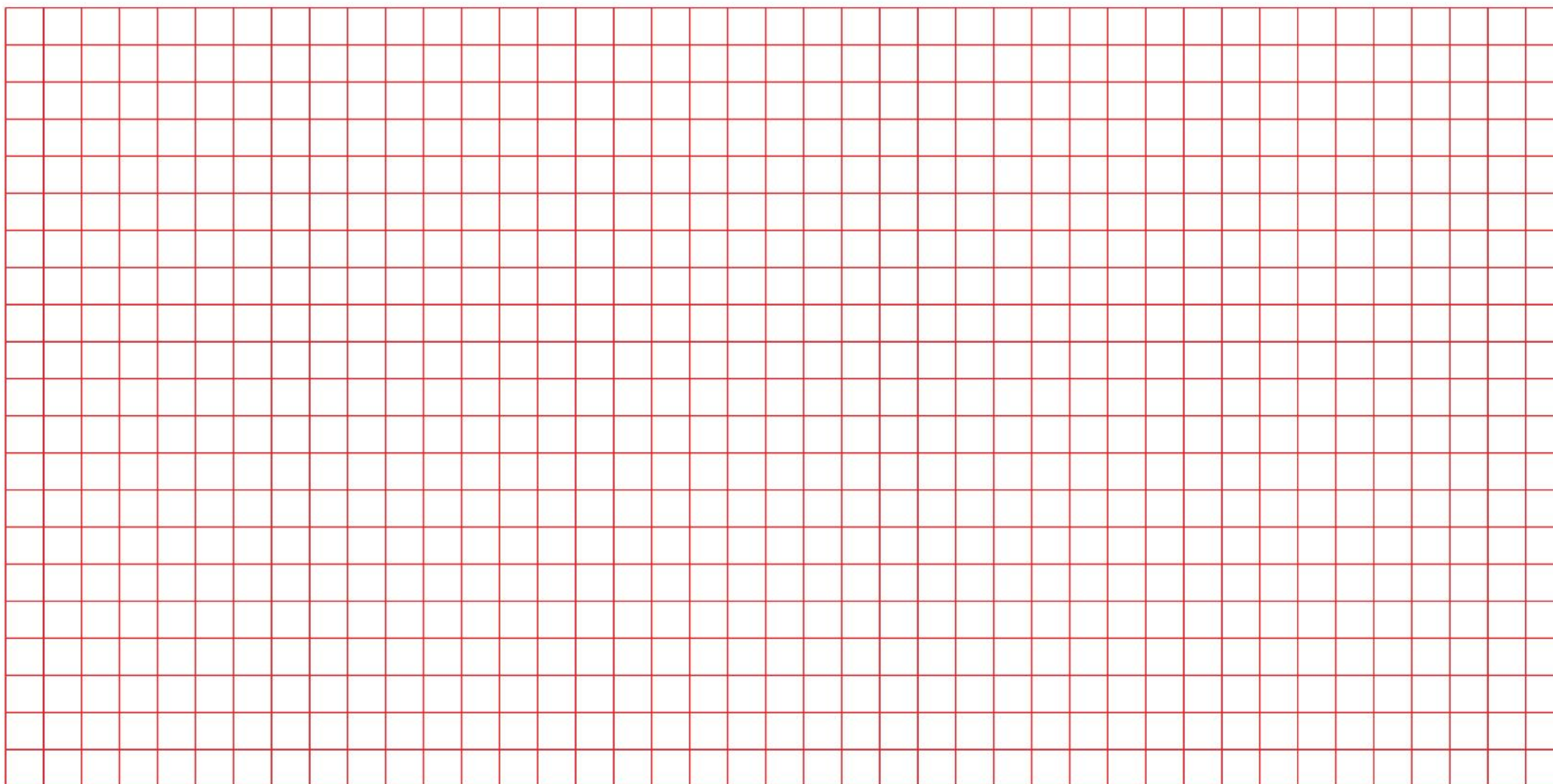
Przygotuj: kredki i flamastery

6.5 Dzieło przypadku. Kontrast czerni i bieli

- Wykonaj kompozycję opartą na kontraście barw czarnej i białej. W jej wykonaniu pomoże ci przypadek. Rzuć kostką do gry – w zależności od tego, jaką liczbę oczek wskaże kostka, tyle kraterów wypełnij dokładnie czarnym flamastrem. Kolejne rzuty będą ci naprzemiennie wskazywać liczbę kraterów białych, których nie wypełniasz, oraz kraterów czarnych, które wypełniasz czarnym kolorem.

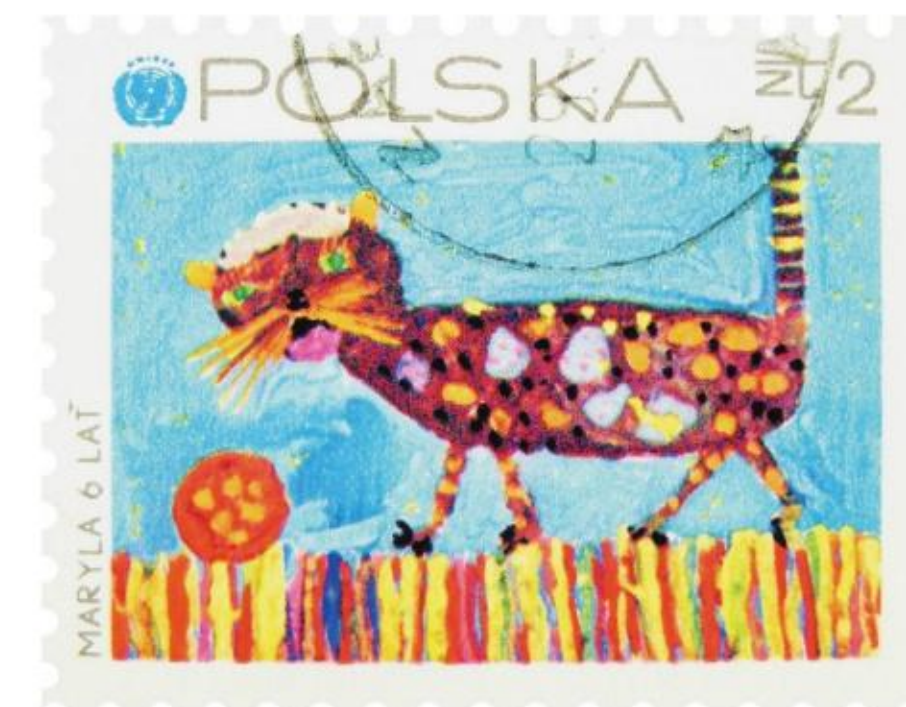
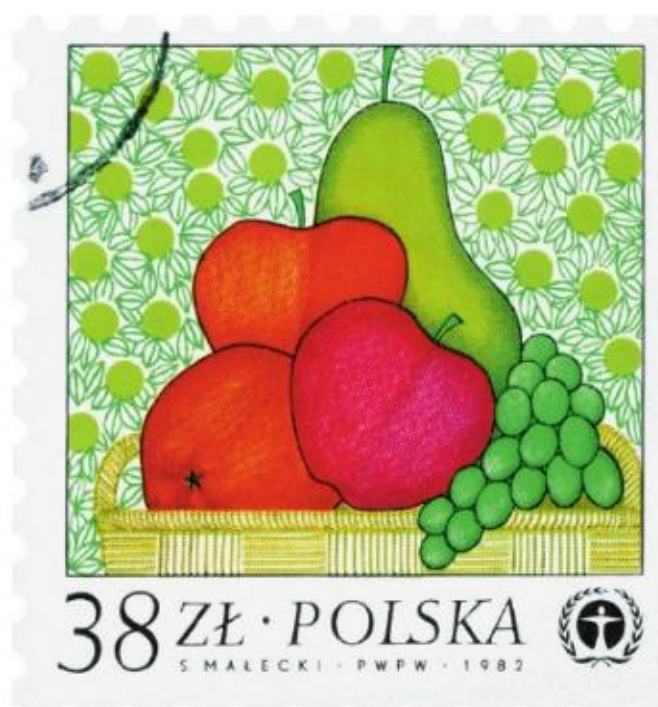
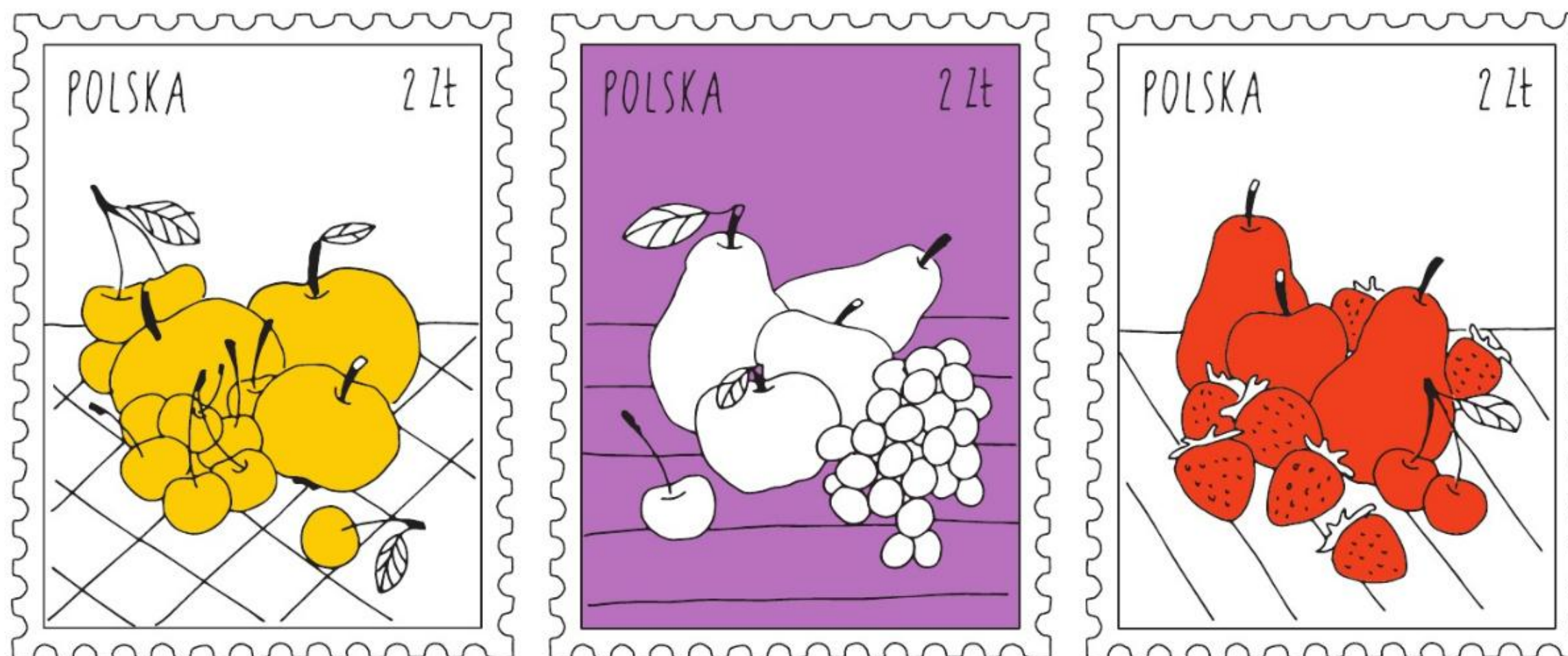
Przygotuj: czarny flamaster, kostkę do gry

6.6 Projektujemy znaczki. Kontrast barwny

- Projektant grafiki użytkowej postanowił stworzyć serię znaczków opartą na kontraście barw. Uzupełnij jego projekty właściwymi kolorami. Następnie wykonaj własny projekt znaczka pocztowego. Wykorzystaj technikę mieszaną – wyklejanekę z form wyciętych z kolorowego papieru i rysunek kredkami ołówkowymi.

Przygotuj: kredki, papier kolorowy, klej, nożyczki

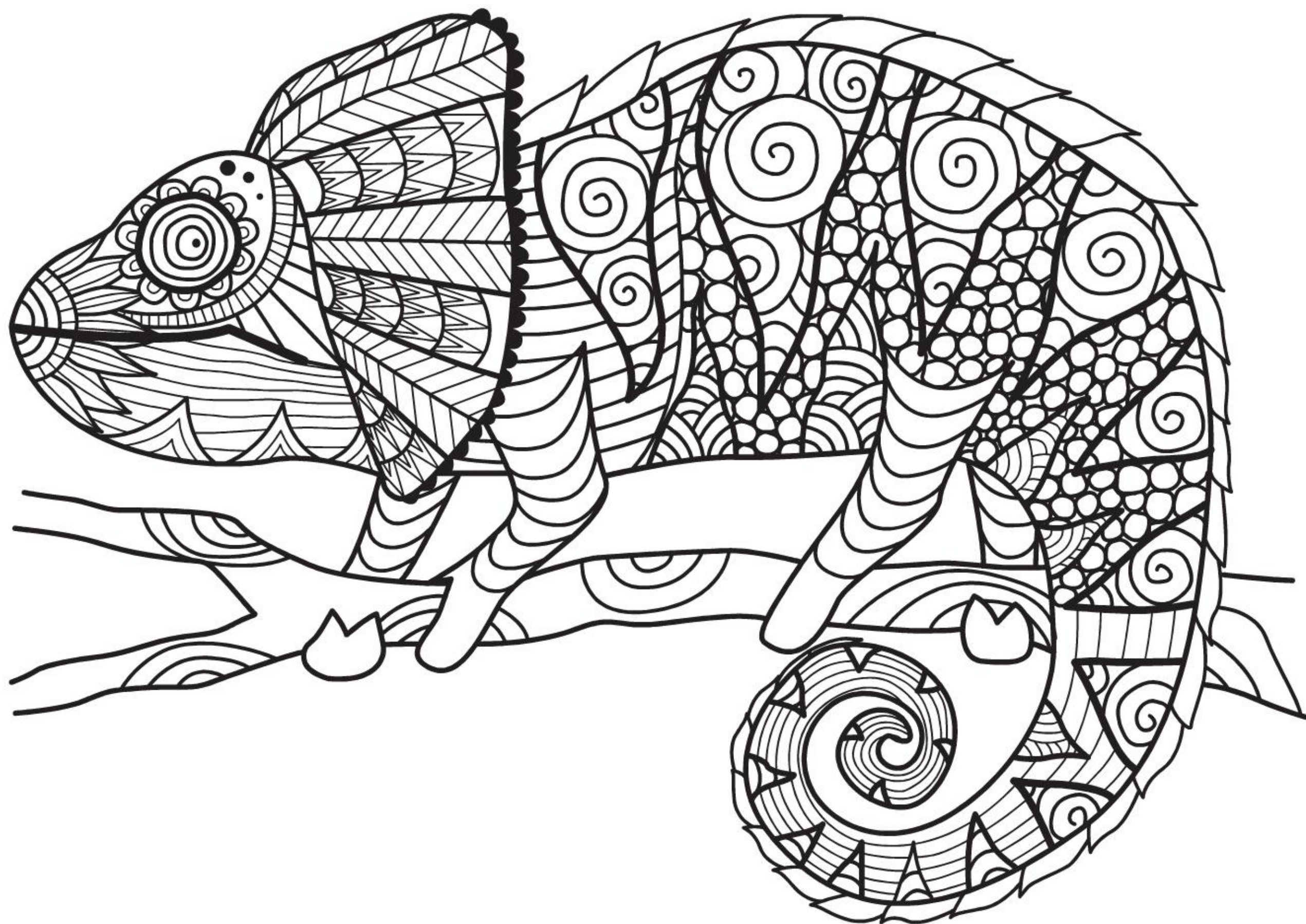

6.7 Kontrastowy kameleon. Kontrast barwny

- Pokoloruj kameleona, używając wyłącznie barw kontrastujących ze sobą i zestawiając je obok siebie. Możesz zastosować też kontrast czerni i bieli.

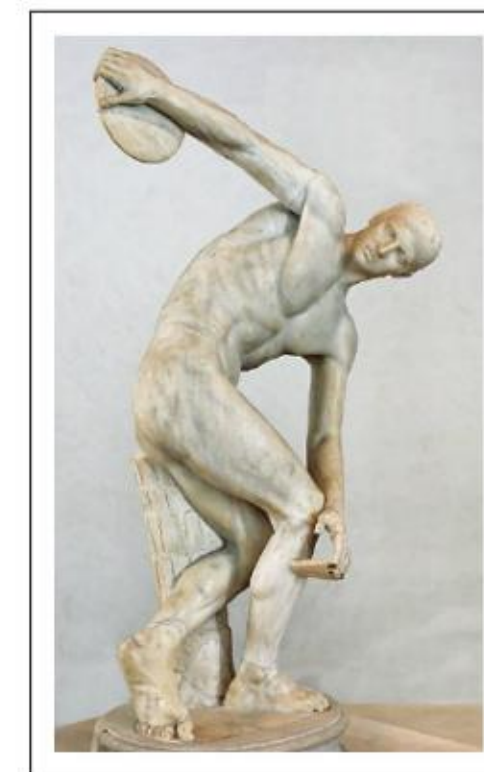
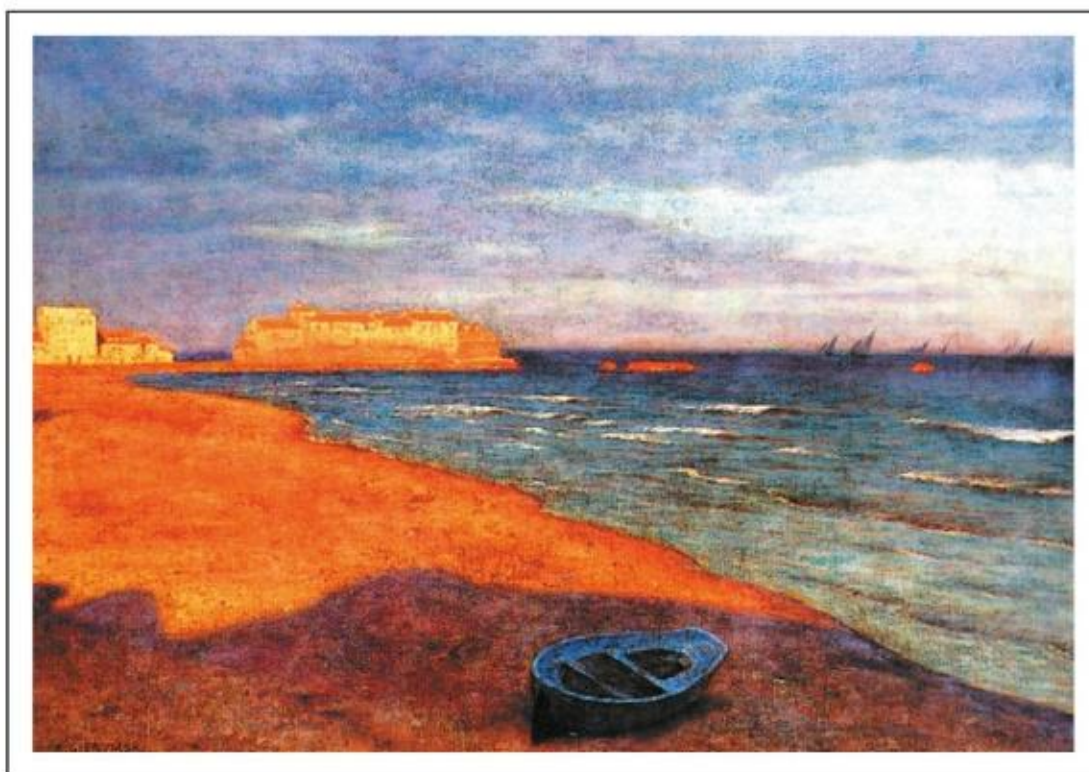
Przygotuj: flamastry

7.1 Sprawdź swoją wiedzę. Dziedziny sztuki

- Przyjrzyj się przedstawionym dziełom. Następnie pokoloruj ramkę wokół każdego z nich kolorem odpowiadającym barwie czcionki, w jakiej została napisana nazwa dziedziny sztuki, do której należy dzieło: **rysunek**, **malarstwo**, **rzeźba**, **sztuka ludowa – haft**, **architektura**, **grafika artystyczna**.

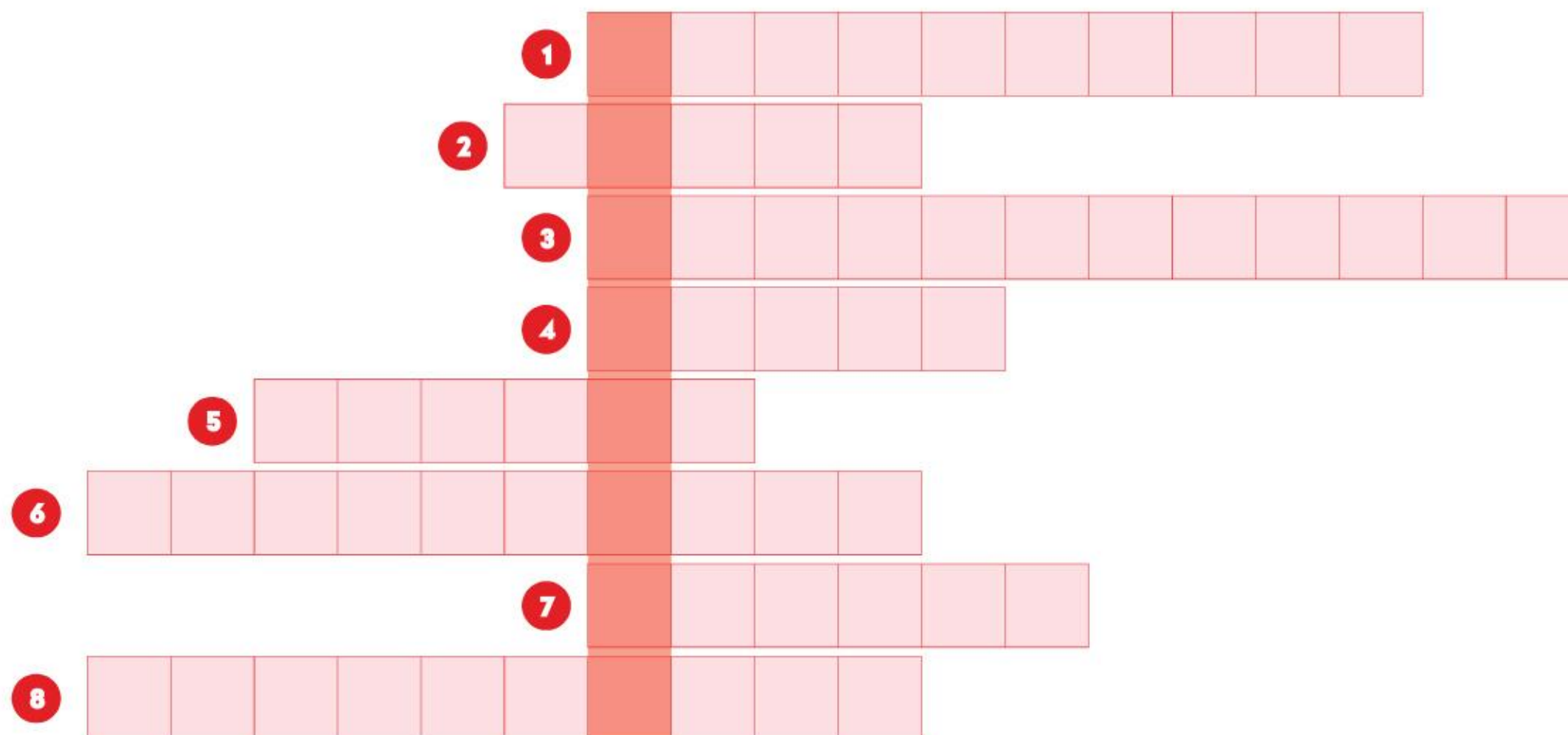
Przygotuj: kolorowe kredki

7.2 Sprawdź swoją wiedzę

- Wpisz właściwe wyrazy do logogryfu.

Przygotuj: ołówek

- 1 Nazywamy tak barwy: czerwoną, niebieską, żółtą.
- 2 Materiał, z którego wykonuje się rzeźby, często z pomocą stelażu.
- 3 Dziedzina sztuki polegająca na projektowaniu i wznoszeniu budowli.
- 4 Rysunek, który pełni rolę planu – projektu obrazu malarskiego, rzeźby czy grafiki.
- 5 Służy artyście malarzowi do mieszania farb.
- 6 Układ elementów na płaszczyźnie obrazu lub brył w przestrzeni.
- 7 Obrys kształtu.
- 8 Nazwa techniki graficznej polegającej na druku płaskim.

● Otrzymane hasło: _____

8.1 Barwa i kompozycja. Kolaż

- Z elementów dostępnych w wycinance nr 3 wykonaj kolaż – projekt budowli, która będzie miała cechy układu symetrycznego i rytmicznego, natomiast kolor budynku będzie można określić jako barwy podstawowe i pochodne. Jeśli jakiegoś elementu będzie ci brakowało, możesz go dorysować lub wyciąć z papieru i przykleić.

Przygotuj: zestaw do wycinania nr 3 (s. 63), papier kolorowy, nożyczki, klej, kredki, flamastry

8.2 Barwa i kompozycja. Ilustracja

Wykorzystaj swoją wiedzę o kresce, barwie oraz kompozycji i na kolejnej stronie wykonaj ilustrację do wybranego z podanych tekstów.

Przygotuj: ołówek, kolorowe cienkopisy i flamastery, kredki

Kran

Jeden kurek jest czerwony, a drugi niebieski.

Z tego czerwonego płynie gorąca woda, a z tego niebieskiego – zimna. A kiedy się te dwie wody ze sobą połączą, to robi się jedna – letnia.

I oczywiście te wszystkie trzy wody mają zawsze jeden kolor – przezroczysty. Ale dopiero wtedy, kiedy zaczną z kranów ciurkać.

Bo tam w środku, głęboko, bardzo głęboko w tunelu metalowej rurki, woda z czerwonego kurka jest czerwona, a z niebieskiego – niebieska.

Taka czerwona jak sok malinowy, albo nawet jeszcze czerwiejsza, i taka niebieska jak sok z niebieskich migdałów, albo nawet jeszcze bardziej niebieska.

A kiedy się odkręci oba kurki naraz, to wtedy te dwa kolory spotykają się w środku ze sobą i robi się z nich jeden – liliowy. Liliowy jak bez, liliowy jak wrzos, liliowy jak śliwki. Bzowo-wrzosowo-śliwkowy. Wrzosowo-śliwkowo-bzowy. Śliwkowo-bzowo-wrzosowy.

Tak przynajmniej mówi kran.

Wanda Chotomska *Od rzeczy do rzeczy* (fragm.)

[...] w nagrodę kapłan obiecał pokazać najciekawsze sztuki magiczne, które wolno mu pokazywać tylko trzy razy w życiu.

Wszyscy usiedli przed namiotem, rozłożono tygrysie skóry i ten czarnoksiężnik zaczął.

[...] czterdzieści dziewięć ogromnych węzów tańczyło, kiedy grał na piszczałce. Potem zaczął dmuchać na ogromną palmę, która miała ze sto lat – i ta palma zaczęła się powoli zginać – zginać, aż się złamała. Potem przeprowadził w powietrzu laseczką linię między dwoma drzewami – i przeszedł po niej w powietrzu jak po desce. Potem rzucił w powietrzu kulę z kości słoniowej, a jak spadała, podstawiał głowę – i kula wpadła mu do głowy, i znikła, a znaku żadnego nie było. Potem zaczął się kręcić w kółko strasznie prędko i długo, a jak stanął, wszyscy widzieli, że ma dwie głowy i dwie twarze, i jedną się śmiał, a drugą płakał.

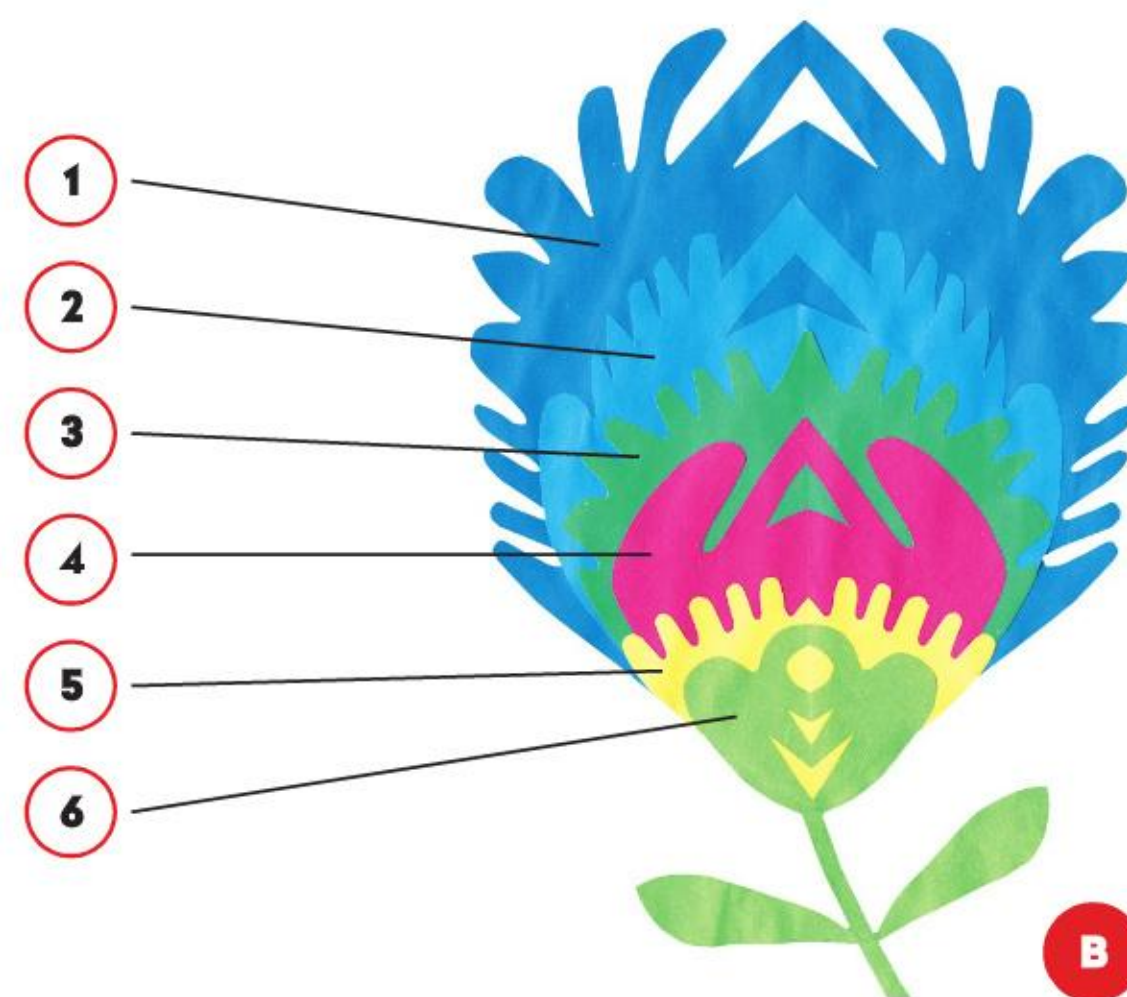
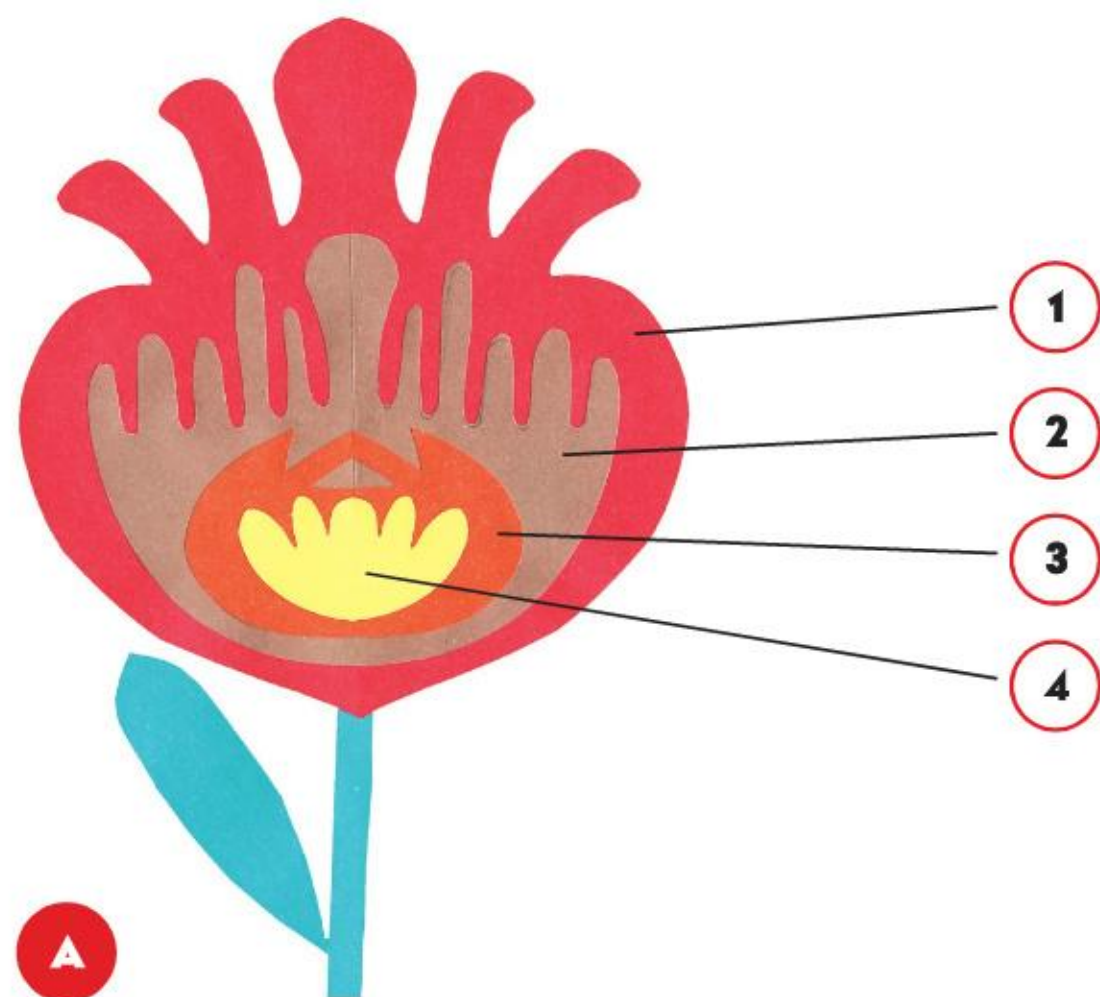
Janusz Korczak *Król Maciuś Pierwszy* (fragm.)

8.3 Kolorowe wycinanki. Sztuka ludowa

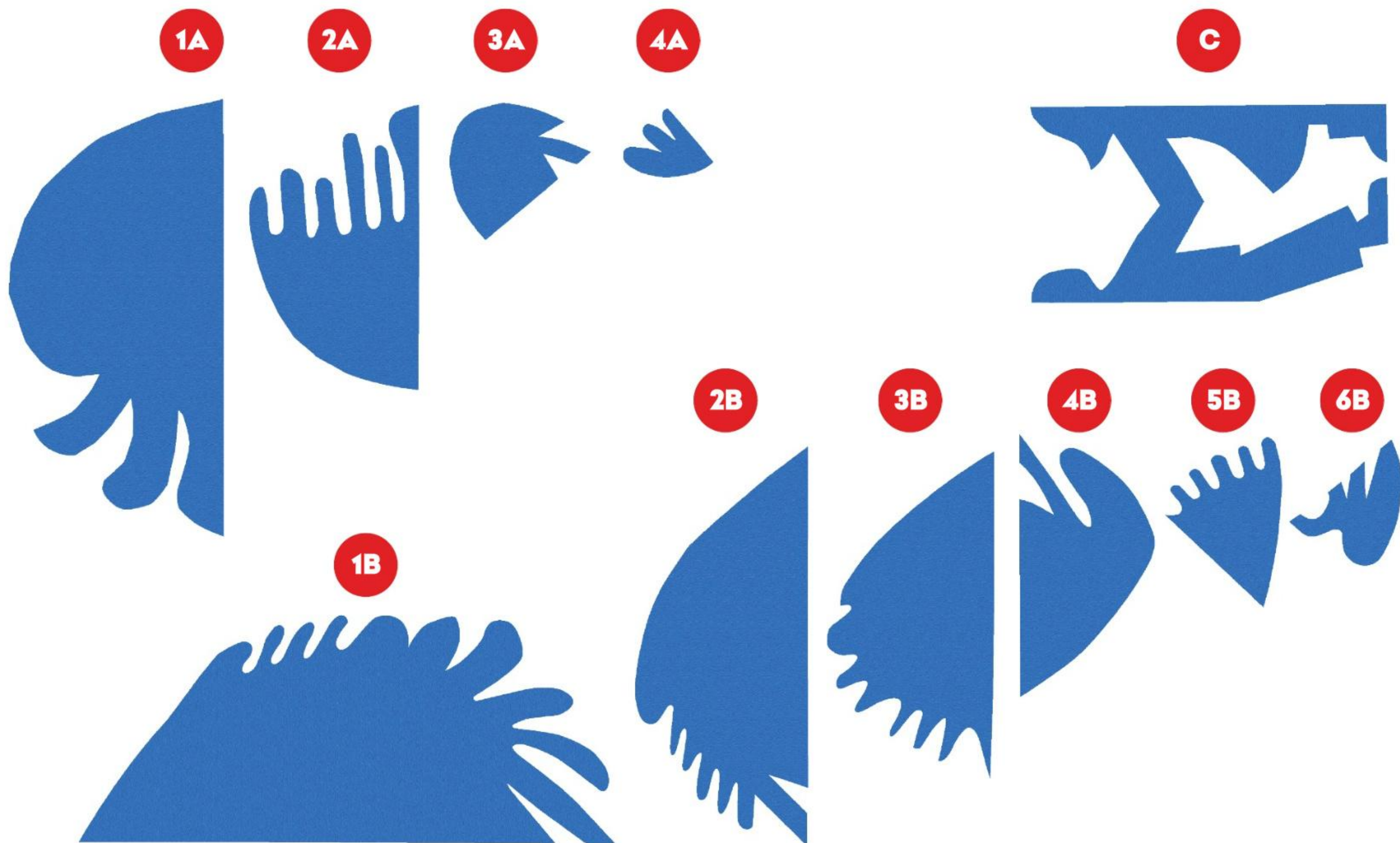
- Wykonaj wycinankę według wzorów, z jakich korzystają artyści ludowi. Przyjrzyj się przedstawionym poniżej wycinankom. Każda z poszczególnych części jest opisana – literą A, B lub C i numerami. Opisy te pasują do szablonów na stronie 61. Zegnij kartkę papieru na pół, wzdłuż zgięcia przyłóż linię prostą szablonu, odrysuj jego kształt i wytnij. Postępuj tak z każdym szablonem. Poszczególne części wycinanki przyklejaj na kartkę z bloku w wybranym kolorze, zgodnie z ilustracjami i opisem.

Przygotuj: szablony z zestawu do wycinania nr 2 (s. 61), klej, małe nożyczki, papier kolorowy, blok z kolorowymi kartkami

Zestaw do wycinania nr 1

Zestaw do wycinania nr 3

Grupa MAC S.A.
ul. Witosa 76
25-561 Kielce

www.mac.pl

ISBN 978-83-8227-470-7

9 788382 274707

indeks 883593